

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JOZSEF UT 34. SZAM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Üres tányér — arany szervisz

Ellenzéki újságíró létünkre a dicsőségesen uralkodó magyar kurzus-reakció oly sok megpróbáltatása után eléggé viharoztatott érezzük már magunkat s arról végképpen leszoktunk, hogy kicsinyesek legyünk. Apró-cseprő belpolitikai kilingéseket már tudomásul sem veszünk, a közönség is unja a folytonos protestálást, ami nem is csoda, hiszen ha a reakció harmad- és negyedrangú tévedéseit, hibáit, büneit és atrocitásait is kiteregetnénk napról napra, ahoz legalább egy kétszázoldalas napilapra volna szükség. Beismernék, fásultak vagyunk már egy kissé, harci kedvünk és reménységünk legjavát feltehetetlen vámpirok módjára szívták ki belőlünk a világháború vége óta eltelt esztendő. De vannak esetek, amikor felhorkanunk, amikor a fásultságunk ködét elsepri a felháborodás és a harag orkánya. Vannak esetek, amikor nem lehet tovább nyelni, amikor ki kell állni fedetlen fővel és fedetlen mellrel a fórumra és száz vesztéllyel, ezer fenyegető lándzsával szembe nézve hangosan, bátran ki kell kiáltani világgá azt, ami a szívünket nyomja, amit ki kell kiáltani még akkor is, ha soha többet nem nyilhat szóra az ajkunk. A türelmek is van mértéke, de úgy látszik, hogy ezt a mértéket egyre ritkábban veszik tekintetbe azok az urak, akiknek a kezébe van letéve ennek a szerencsétlen országnak a sorsa.

Egyik fővárosi lap részletes beszámolót közöl most arról, hogy a kultuszminiszter meg szeretné valósítani egy gyönyörű álmát és 600.000 pengővel restauráltatni szeretné a visegrádi várat. Ebben még nincs semmi különös, hiszen nekünk, szegény magyaroknak, legalább az álmunk legyenek szépek. S ha a kultuszminiszter ur megelégedett volna azzal, hogy káprázatos álmát barátságos poharazás közben, valamelyik egységspárti banketten elcsevegi a kollégái között, nem tehetne senki emiatt ellenvetést. Még azon sem ütközhetnénk meg, ha valamelyik vasárnapi cikkében közölné a közönséggel a derék gróf, hogy juj beh szép lenne restauráltatni a visegrádi várat. Nem tagadjuk, hogy ez álom még nekünk is tetszetős, hiszen, ha valaki csak egy picurkát is konyit a magyar történelemhez s tudja azt, hogy a magyar históriának mily érdekes és fontos eseményei fűződnek ehhez a várhoz, megdöbög a szíve arra a gondolatra, hogy a régmúltnak ez a dicső és romantikus romhalmaza valaha egyszer újból régi fényében tündökölné majd a dunai kéjutasok és a kiránduló középiskolai diákság bámulatának tárgyaként. Am a kultuszminiszter ur nem csupán álmódott, hanem a legkomolyabban hozzáfogott ahoz, hogy a gyönyörű álmot realizálja. Feltűzést néhány archeológus és építész, tárgyalat, tanácskozott, tervekét és költségvetéseket készített és amikor kiderült, hogy a visegrádi vár restaurálása hatszáz ezer kemény pengőbe kerül, akkor a leghivataltosabb formában a pénzügyminiszterhez fordult, hogy annak hozzájárulásával ezt a tételcséskét beilleszthesse a kultuszárca költségvetésébe. Vagyis magyarul szólva Klebelsberg gróf, a mi kegyelmes neoneonationalistánk, 1930-ban a szó legszorosabb értelmében fel akart használni legalább ötven zsáknyi ezüst pengőt arra a célra, hogy Salamon tornya a hozzá tartozó omladékokkal egyetemben kitárova hirdethesse évenként néhány száz kiránduló előtt a magyar múlt fényét. — Úgy látszik, hogy a pénzügyminiszter valamennyivel hüvösebb elme a kultuszminiszternél, mert egyszerűen lefujta a visegrádi restaurációt. Ezzel ez az ügy véget is érte, hiszen a baj nem történt meg, mert leütötték a lábáról, mielőtt az ablakon berepült volna, azonban a kultuszminiszter tervezésének olyan mélysé-

gesen jellemző és speciális tulajdonságai vannak, amelyek legalább is egy pillanatra szétrántják ama lelkeség elől a függőnyt, amely lelkeség ma a hivatalos magyar életben eluralkodik. Gyakran a szándék több a tennél! — írja egyik regényében a legbölcsebb orosz, Leon Tolstoj s ebben az esetben százszoros erővel igazolható a mély emberismeretre valló tolstoji megállapítás. Mert nem Klebelsberg grófnak mulott az, hogy hatszáz ezer pengőt nem költött el a magyar adófizetők összeárverezett vérverejtékes adófilléréiből. Ha tőle függene, akkor már is restaurálnák a várat és nagyon valószínű, hogy a sziklahegy oldalába — a lá Lillafüred — máris furkálnának a melegviz után, hogy a palotaszállóvá átalakítandó vár fürdőszobáiba természetes hevű melegviz csörge-dezzen.

Édes jó Teremtőm, igazán nem értjük az országoló és kegyelmes urainkat. A magyar kultuszminiszter a holdban él talán és nincs arról tudomása, hogy mi van ez országban? Vagy olyan jól van dotálva a kultuszárca, hogy minden kötelezettségre futja belőle és már épen csak a visegrádi vár restaurálásának a megvalósítása szükséges? Mélységes reverenciával megkérdezzük ezennel a kultuszminiszter urat, hogy véletlenül nem kegyeskedett-e így téli időben valamelyik tanyai, falusi, vagy külvárosi elemi iskolába ellátogatni és megnézni azt, hogy milyen vékony rongyokban, milyen ormótlán és lyukas cipőkben jár a tudományok hajlékaiba sok-sok százezer szegény, drága kis magyar gyermek? S tudja-e vajjon a kultuszminiszter ur, hogy milyen keservesen jutnak ezek a tanszerekhez s hallgatta-e már a kultuszminiszter ur, hogy déltájban hogy korog a gyomrocskájuk? Szerény véleményünk szerint elsőbrendű kötelesség volna — a

többi kulturkötelezettség légiójáról nem is szólván —, hogy abban a Magyarországnak, ahol még mindig majdnem 25% az analfabéta, ne rongyokba burkolva, kékre-fagyott tagokkal és kiéhezetten üljenek be a kis magyar fiucskák és leánykák az iskolákba a betűvetés rejtelmeit megtanulni a kriminálisan fizetett tanítók felügyelete mellett. A magyar kultúra és népnevelés gyökerei körül iszonyatos bajok vannak, excellenciás kultuszminiszter ur! Akinek üres a tányérja, aki a fekete kenyérből sem tud jól lakni, az ne rohanjon az ékszeréshez aranyból készült szerviszt vásárolni. Amikor a magyar kultuszminiszteriumnak az aktuális és égető szükségletek szárait kellene kielégíteni, akkor ne kísérletezzenek a visegrádi vár restaurációjával, mert a közönség majd könnyen azt találja hinni, hogy a kultuszminiszteri neoneonacionalizmus csak egy szűk osztályt ölel fel, de mitsém törődik a nemzetalkotó népmilliókkal.

Nagyarányu sikkasztásnak jöttek nyomára a Társadalom Biztosító debreceni pénztáránál

A debreceni rendőrség egy hétig tartó nyomozás után sem tudta még tisztázni a bonyolult sikkasztás ügyét — A pénztár kára az eddigiek szerint 40 000 pengő — Háromszáz debreceni kereskedőt és vállalkozót akartak végrehajtani azokért az összegekért, melyeket régen befizettek a pénztárba

A debreceni rendőrkapitányságon egy héttel ezelőtt feljelentést tett dr. Kurián Gyula, a Társadalombiztosító Intézet debreceni pénztárának igazgatója és elmondta, hogy

egyik pénzbeszedője, Gombácsi György 42 éves ny. MÁV főkalauz huzamosabb időn át elsikkasztotta a felektől beszedett pénzt.

A pénzbeszedőt a rendőrségre vitték, de egy hétig tartó erélyes kutatással sem sikerült tisztázni ezt a sikkasztási ügyet, amely igen nagy port vert fel Debrecenben. A rendőrség egy hétig dolgozott az ügyben, rengeteg embert hallgattak ki és a hír szétröppent a városban. Természetes, hogy rémhírek kerültek az emberek fülébe és olyan óriási összegekről beszéltek, hogy méltán kellett megdöbbenést azoknak köreiben, akik figyelemmel kísérik a Társadalombiztosítónál folyó dolgokat. Egy hétig igyekeztek a legnagyobb titokban kezelni az ügyet és

a rendőrség bünyűgyi osztályának vezetője nem tartotta szükségesnek, hogy a megtörtént sikkasztás tényéről informálja a közönséget. A nyomozás érdekeire hivatkozva megtagadott minden felvilágosítást. Magának a ténynek titkolása csak elősegítette a rémhírek burjánzását és hivatalos helyről érkező informálás nélkül lehetetlen volt megakadályozni a továbbterjedését.

A rendőrséget nem lehetett meggyőzni napokig annak szükségességéről, hogy nyilvánosságra adja a sikkasztás tényét és kellő értékre leszállítva, közölje azt, ami a nyomozás sérelme nélkül közölhető. Nem kívánhatja és nem kívánja senki, hogy a nyomozásnak talán érdekes, de még nyilvánosságra nem való fordulatáról kerüljenek ki részletek. A nyomozás további sikeres folytatását veszélyeztető közléseket nem kérünk a nyilvánosság számára, de

eltitkolását a megtörténtnek nem tartjuk helyesnek, sem az ügy, sem a közönség szempontjából.

A sikkasztás megtörtént, beszélt róla rémes

híreket napokon át az egész város, tudtak a sikkasztásról az érdekeltek és úgy gondoljuk, a bűnösök előtt sem a hirtel lebbentette fel a fátylat a megtörtént manipulációkról. Tudták, hogy mit csináltak és tudták, hogy a nyomozás megindul a feljelentés értelmében. A nagy titkolózás így nem érthető. Kik előtt és kinek a javára titkolták olyan erősen a titkolt sikkasztást? A károsult Társadalombiztosító javára nem, hiszen neki csak kára lehet a rémhírekből. A rendőrségnek sem használt az eset rejtetése, hiszen a nagy nyilvánosság segíthet a nyomozás munkájában és hamarabb összegyűlhet a szükséges anyag. A nyilvánosság a nyomozások érdekében vehető hasznáról beszélt a párisi rendőrfőnök legutóbb tett budapesti látogatásán. Ő tudja a dolgát és nyilván tudta, mit beszél. A nagy titkolózás így nem érthető a debreceni rendőrség részéről, csupán a kára volt érezhető, amely megnyilvánult abban is, hogy a károsult Társadalombiztosító maga kérte a megtörtént sikkasztás publikálását, hogy megszakítsa az egyre növekvő rémhírek sorát.

Az OTI aligazgatójának nyilatkozata

Kurián Gyula aligazgató, akihez kérdést intéztünk a sikkasztás ügyével kapcsolatban, a következőket mondta:

— A Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztárnál, amelynek a Kerületi Pénztártól teljesen külön ügy- és vagyonekezelése van, egy nagyobb arányú visszaélések jöttek a nyomára. Ugyanis, amikor az ott szolgáltató teljesítő Gombácsi György I-só osztályu altiszt, aki mint pénzbeszedő működött, szolgálati érdekből állt helyezve a Kerületi Pénztárhoz s amidőn a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztárnál hozzáfogtak ahoz, hogy a nemfizető munkaadók ellen, akiket Gombácsi György úgy jelentett vissza, hogy neki nem fizettek, a végrehajtási eljárást a pénztár megindítsa s ehhez a szükséges kimutatásokat elkészítették és a felhívásokat kibocsátották,

két munkaadó is jelentkezett olyan, aki nyugttával igazolta, hogy a tőle követelt

összeget Gombácsi Györgynek kifizette.

— Erre most már ujonnan le lettek zárva az összes munkaadói folyószámlák, hogy pontosan meg lehessen állapítani, hogy kinek mennyi a tartozása. Erről a munkaadók irásában értesítve lettek azzal a felhívással, hogy az ott feltüntetett összeget, mint tartozást, vagy fizessék ki, vagy esetleges kifogásaikat a birtokukban levő nyugtták felmutatása mellett tegyék meg.

— Az így kibocsátott felhívásra azután tömegesen jelentkeztek a munkaadók s azok a bemutatott nyugtták, amelyeknek összegei, mint befizetések a munkaadók folyószámláin nem szerepeltek, elismervény ellenében vissza lettek tartva,

egyrészt a vizsgálat lefolytatása érdekében, másrészt azért, hogy azokat az összegeket a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztár a munkaadók javára könyvelhesse.

— A nyugttáknak a pénztár könyveivel való összehasonlítása után megállapított nyert, hogy Gombácsi György pénzbeszedő 40.000 pengőt, amit hosszabb időn át a munkaadóktól inkasszált, a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztárnál nem számolt el.

— Amint megállapított konkrét esetekben,

Gombácsi György pénzbeszedő hosszabb időn át azzal tudta leplezni bűnös manipulációit, hogy a fizetési jegyzékeken a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztár által kitüntetett hátralék összegét a munkaadónál azzal a megjegyzéssel, hogy a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztár tévedett — ironnall lehuzta

s csak a folyó kirovás összegét vette fel. Erre neki azért volt szüksége, hogy a munkaadót tévutra vezesse, hogy az ne reklamáljon a Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztárnál, mert ez esetben a visszaélés azonnal kiderült volna. A munkaadóknak így sorozatosan birtokában voltak a nyugtták, tehát nem is jöttek reklamálni.

Amikor a Kereskedelmi Betegségügyi Pénztárnak kétséget kizáró módon bizonyítéka...

Gombácsi Györgyöt felelősségre vonta, aki azonban semmiről sem akart tudni...

Így ellene a pénztár a feljelentést megtette és őt a rendőrség már a múlt hét elején őrizetbe is vette.

Azt, hogy Gombácsi György az általa beszedett, de el nem számolt összegeket mire fordította, a rendőrség fogja kideríteni...

A munkaadókat természetesen semmiféle anyagi károsodás ebből az esetből kifolyólag nem érheti...

A pénztár az eset bünyügyi részétől eltekintve maga is folytatja a hivatali vizsgálatot s jelentését az intézet központjának megtette...

KIPATTAN A SIKKASZTÁS.

Ez a hivatalos információ az ügyről, amelynek igen sok érdekes részletét sikerült megmagszerelni.

négy pengő nyolcvankét filléres differencián pattant ki.

Kurián Gyula aligazgatónál panaszt tettek, hogy hátralékok követelnek egy tagtól, aki a...

felmutatott nyugta szerint befizette már a követelt összeget. Az aligazgató a pénz átvételét elismerő nyugtával kezében...

a befizetésnek nincs nyoma a pénztári könyvekben.

Alig, hogy ezt a mulasztást észrevette, már jött a másik fél, aki öt pengőjének befizetését igazolta az ugyancsak Gombácsitól kapott nyugtával...

Elnéztem a dolgot, annyi az egész, talán csak nem gondolják, hogy bűnt követtem el? Ha sikkasztok, már nem négy pengőn kezdem!

Az aligazgató azonban nem hagyta annyiban a dolgot és szigorú pénztárvizsgálatot rendelt el és felszólítást küldött mindazokhoz, akik hátralékban voltak...

KIDERÜLT A SIKKASZTÁS.

Kurián Gyula igazgató a következő felhívást bocsátotta ki:

Feljegyzés a pénztár aligazgatójának megállapításáról... Ez a pénztár nem fizetés esetén kénytelen lesz a végrehajtási eljárást megindítani.

Erre indult meg a lavina, amely lerántotta a leplet a nagyarányú sikkasztásról.

Egymás után jelentkeztek a pénztárnál azok, akik nyugtával igazolták a követelt összegek befizetését.

A nyugtákat Gombácsi állította ki és így a gyanu most már olyan sullyal nehezedett rá, hogy őrizetbe vétele szükségesnek mutatkozott.

Gombácsi az aligazgató szobájában heves jeleneteket rendezve tiltakozott minden gyanúsítás ellen.

Hangoztatta, hogy ő nem vett el semmit a Társadalombiztosító pénzből és nyugtával számolt el minden átvett pénzről.

beléptek a szobába a detektívek és a meglepett Gombácsit felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre.

Ez történt egy héttel ezelőtt. Azóta Gombácsi megmásiította az aligazgató előtt tett vallomását, sőt újabb vallomásait is újabbakkal cserélte fel.

GOMBÁCSI VALL.

A rendőrségi kihallgatások után a pénzbeszéd már nem maradt meg ártatlansága hangoztatása mellett.

beismerte, hogy történtek mulasztások a pénz kezelése körül, de mint mondta, nem egyedül ő a felelős.

nem tudta állításait. Szembesítések hosszú sora következett Gombácsi vallomásai alapján.

A meggyanúsítottak tagadtak és kijelentették, hogy tudomásuk nem volt arról, hogy Gombácsi elsiikkasztja a pénzeket.

Vele a pénzekről nem beszéltek. 40,000 PENGŐ A KÁR.

A kár megállapítására indult vizsgálat eredményesebb volt, hiszen rövid idő alatt ki tudták mutatni, hogy

40,000 pengő az elsiikkasztott összeg. Azt azonban nem tudják még ma sem, hogy hová lett az elsiikkasztott pénz.

Alig, hogy ezt a mulasztást észrevette, már jött a másik fél, aki öt pengőjének befizetését igazolta az ugyancsak Gombácsitól kapott nyugtával.

nem sikerült felkutatni, hová ment el a hatalmas elsiikkasztott összeg.

A társadalombiztosítónál folyó szigorú vizsgálat során, amely rengeteg munkát jelent, már megállapították, hogy

eddig 300 azoknak a száma, akiket bevették a Társadalombiztosítónak járó összegeket, de nem írták javukra

és az árverés előtt álltak, bár nem volt már tartozásuk. Ez a szám azonban még növekedhet, hiszen az óriási felülvizsgálásra szoruló anyag miatt még nem készültek el a kárösszeg teljes kimutatásával.

milyen módon történetelt, hogy a pénzbeszéd egy éven át elsiikkasztotta a bevétel jelentős részét.

A SIKKASZTÁS MÓDJA.

Azt már megállapították, hogy a követeléseket kimutató izeken feltüntetett hátralékokkal hogyan manipulált Gombácsi György.

Ezt nem kell fizetni, tévedés — mondta — és áthúzta a hátralékok kimutató számokat és csak az esedékes havi összeget vette fel.

FOLYIK A VIZSGÁLAT.

A nagyon érdekes ügyben folyik tovább a szorgos kutatás úgy a rendőrség, mint a

A presbiterek értekezlete egy szavazat híján egyhangulag dr. Vásáry István főgondnoksága mellett foglalt állást

A debreceni református egyházban hétek óta folyik a főgondnokválasztást megelőző küzdelem. Igazi küzdelemlről ugyan nem lehet beszélni, hiszen az egyház vezetői csupán kötelességükhöz híven kérdezték meg az egyházzrészek és az egyházi körzetek tanácsait.

a tradícióhoz híven a polgármesteri széklet betöltő dr. Vásáry Istvánt óhajtották nyilvánosan nagy többséggel a főgondnoki székbe illeszteni az egyháztanácsosok.

ma a presbitérium tagjainak értekezlete elé került, amely

egy szavazat ellenében teljes egyhangúsággal helyezkedett ugyanerre az álláspontra.

Ezzel szemben volt egy párt, amely szintén köztisztelőben álló férfiak, Márk Endrét akarta főgondnökká választani. Ma a presbiterek értekezletén aztán Márk Endre kijelentette beszédében, hogy ő még akkor sem válhatná el a főgondnokságot, ha egyhanguan ajánlanák fel neki, ellenben

nek van egy jelöltje, akinek a nevét nem óhajta nyilvánosságra hozni.

A presbiterek értekezletét rövid imádsággal dr. Baltazár Dezső püspök nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy a dolog úgy az egyházzrészi tanácsosok értekezletéről, mint a lapokból ismeretes. Arról van szó, hogyha Debrecen polgármesteri székében olyan férfi ül, aki méltó a főgondnoki állás betöltésére, mások érdemeinek és méltó voltának elismerése mellett mégis őt választják meg a debreceni egyház főgondnokává.

Dr. Juhász Nagy Sándor ismertette az egyházzrészek tanácsosi értekezletének határozatait.

Márk Endre szólt fel elsőnek s elmondta, hogy ebben a kérdésben most volt alkalma először nyilatkozni. Azzal a kérdéssel nem foglalkozik, hogy helyes és szabályszerű-e a jelölés. Azon a felfogáson van, hogy a főgondnokságra olyan ember állítható, akinek egész életében nem ingott meg egyházával szemben elfoglalt álláspontja.

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző beszédet tart a presbitérium főgondnokjelöltjének értekezletén.

A Debreceni Független Ujság példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő... KÖLCSÖN KÖNYVTÁR

Társadalombiztosító részéről. Keresik az elsiikkasztott pénzt és kutatják, hogyan volt lehetséges a hosszú időn át történő sikkasztás...

SPIRA mé párna

gyen a választás. A választás, hogy egyiknek a pártja előtt meghajolni, tek tanusítják a k

Nem ceruzával kapta a választás, hanem egyház erkölcsi és de valljuk, hogy közös intézmények és a város közösmerteti azokat az lyek az egyház és állanak, majd megkapcsolnak a szél a városnak, sem A szónok ezután politikai harcok id

lást az szerinti a presbitériumban is azon van, hogy polgármester, cá

Most különöösszefoghatunk az nagy lendület áll ben.

Debrecen azongész szétszakított közp

Ezt a nagy feladatot hogyha erőnknek sz adatra csak az kélye miatt kerül be

megválasztása a szefo

(Percekig tartó él Baltazár püspök a kérdést, de

az értekezlet van, hogy a szavazás történik. Csaknem A presbiterek köben 72 ügy dörögnek dr. Vásáry főgondnökká m

Baltazár Dezső püspök az értekezletet.

Tovább folytatja környékén a

A Kincseshegyen földgyengécsés m amelyeknek egyik foglalkoztatása. A amelyre 20,000 per befejeződött. Mivel méter megmozdíthat Zöld József főjegypolgármester elhatárokat folytatni fogják hogy környékét részben pedig hogy a munkanélküliek eddig egy köbméter kinttel azonban a most meginduló mu száltoni a földet, egyégerat egy emelte fel.

A FRANCIA Páris, február sággal kapcsolatban lik, hogy — bár D nök újból Tardieu retné látni — való dikálpárti elnök alakításra. A tárgy

Minden idől papírja az angol

SPIRA és BEREGI még csak pár napig árusít!

gyen a választás. De hogy legyen egyhangu a választás, hogyha több jelölt van és egyiknek a pártja sem akar a másik kivánsága előtt meghajolni. Mindenesetre az értekezlet tanúsítja a közvélemény kialakulását.

A polgármester főgondnokká választása mellett szól az egyház multja, jelene és jövője.

Nem ceruzával kalkulálunk, nem akarjuk az egyház erkölcsi érdekeit anyagiakért eladni, de valljuk, hogy ez az életérdeke azoknak a közös intézményeknek, amelyeket az egyház és a város közösen tart fenn. Részletesen ismerteti azokat az összekötő kapcsolatokat, amelyek az egyház és a város között ma fennállanak, majd megállapítja, hogy az összekötő kapcsolatnak a szétválása ma nem lenne sem a városnak, sem az egyháznak az érdeke.

A szónok ezután rámutat arra, hogy párt-politikai harcok idején felemlegették, hogy látszat szerint az ő főjegyzősége folytán a presbitériumban klíkkák van. Már emiatt is azon van, hogy legyen főgondnok a polgármester, cáfolatúl ezeknek a ráfogásoknak.

— Most különösen vigyázzunk arra, hogy összefogassuk az erőket, — folytatja, mert nagy lendület áll be a debreceni egyházi életben.

Debrecen azon az uton van, hogy az egész szétszakított református magyarság központja legyen.

Ezt a nagy feladatot nem tudjuk teljesíteni, hogyha erőinket szétforgácsoljuk. Erre a feladatra csak az képes, aki nemcsak a személye miatt kerül be ide, hanem akinek

megválasztása az egyház és a város összeforrását jelenti.

(Percekig tartó éljenzés és taps.)
Baltázár püspök most szavazásra teszi fel a kérdést, de

az értekezlet nagy többsége amellett van, hogy a szavazás csak felállással történjen. Csaknem az egész terem feláll. A presbiterek közül egy szavazat ellenében 72 úgy döntött, hogy az egyháztagoknak dr. Vásáry István polgármester főgondnokká megválasztását javasolják.

Baltázár Dezső püspök imádsággal zárta be az értekezletet.

Tovább folytatják a Kincseshegy környékén a rendezési munkálatokat

A Kincseshegyen a város tudvalevőleg nagy földgyengéztési munkálatokat végeztetett, amelyeknek egyik célja volt a munkanélküliek foglalkoztatása. A munkák első csoportja, amelyre 20.000 pengő volt előirányozva, már befejeződött. Mivel azonban még haterget körméter megmozdítható föld van ezen a helyen, Zöld József főjegyző előterjesztésére most a polgármester elhatározta, hogy a munkálatokat folytatni fogják, részben hogy a Kincseshegy környékét véglegesen rendezhessék, részben pedig hogy további munkát juttassanak a munkanélküliek részére. A munkanélküliek eddig egy köbméter után 80 fillért kaptak, tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a most meginduló munkához messzebből kell szállítani a földet, a város a köbméterenkénti összegét egy pengő és harminc fillérre emelt fel.

A FRANCIA KORMÁNYVALSÁG.

Páris, február 19. A francia kormányváltással kapcsolatban jól informált helyről közlik, hogy — bár Doumergue köztársasági elnök újabb Tardieu miniszterelnökségét szeretné látni — valószínű, hogy Hautemps radikális párti elnök kap megbízást a kormányalakításra. A tárgyalások folynak.

— Minden idők legjobb lemeze, filmje, papírja az angol „Ilford”!

A debreceni törvényszék szerdán délelőtt tárgyalta a bodai apagyilkos legény bűnügyét, aki anyja felbujtására ölte meg apját a bodai erdőben

A gyilkos legény megdöbbenő vallomása a gyilkosság elkövetéséről — Borzalmas vallomások a szerető tartó részeges apáról és nyomorékká vert gyermekekről

A Debreceni Független Újság részletesen beszámolt az elmúlt évben arról az apagyilkosságról, amely a Debrecenhez közel fekvő bodai erdőben történt. Ifj. Szücs Antal mezőgazdasági cseléd megtámadta az erdőben alvó édesapját és

egy földből kicsavart fiatal akáciával szétverte a koponyáját.

A legény a szörnyű gyilkosság után hazament és három napig végezte dolgát rendesen, a gyám csak akkor merült fel ellene, amikor dr. Preinöszberger Jenő vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatásokat és csendőrkékre adta a legényt, aki töredelmes beismerő vallomást tett. Az eljárás megindult a legény anyja ellen is, mert komoly gyám merült fel arra vonatkozólag, hogy

az anyja biztatta fel fiát a gyilkosságra és kérte őt, hogy ölje meg az apját, aki pokollá tette az életüket.

A gyilkos fiu vallomása

A debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácsa szerdán délelőtt 9 órakor kezdte meg az ügyben a tárgyalást. A vádat dr. Kövendi Veress Lajos ügyész képviselte, a védelmet Nagy Samu dr. ügyvéd látta el. A vádirat ismertetése után megkezdtek a vádlottak kihallgatását. Először ifj. Szücs Antal kérdezték meg, aki elmondta, hogy 24 éves, hajduböszörményi születésű mezőgazdasági cseléd, iskolába soha nem járt, apja házából 14 éves korában elkerült és azóta gazdálkodóknál cselédkedett és csak az elmúlt évben került vissza az apja házához.

Először: — Bűnösnek érzem magam a gyilkosságban?

— Igen és bűnös vagyok. Megöltem az apámat

mondja halkán a fekete ünneplőbe öltözött sápadt arcú legény.

— Mondjon el mindent, hogyan történt és miért tette?

— Elmondom én kérem úgy, ahogy történt. Nem volt jó ember az apám, ez volt a baj oka. Az apám földműves ember volt, másfélnyilas szőlője és hza volt a Bodán, ott lakott a család. Békesség nem volt a házuknál, mert az apám nehéz természetű ember volt, részeges, veszekedős és mindig verte mérgében a családot. Az anyánkat is verte kegyetlenül.

A testvérem betegeli lettek a kegyetlen verések, a László elbuktat, a kis öcsém a Viktor pedig egész életére nyomorék lett, úgy elverte kampós botjával.

Nem törődött velünk, én még iskolába sem jártam soha, templomba is ritkán.

— Miért hagyta el az apai házat?

— Nem bírtam a verést és aztán meg

lopásokra akart kényszeríteni és ha nem tettem meg, olyan keményen elvert, hogy összeestem a földön és mozdulni sem tudtam.

Elszegedtem cselédnek 14 éves koromban és több gazdánál szolgáltam becsülettel. Néha visszatértem a családomhoz, de aztán elmentem, mert

az öreg elől kezdte a verést és lopásra parancsolt.

Utóljára tavaly tavaszon kerültem a házához, de hamarosan otthagytam, mert a klinikára kellett menni, ahol megoperáltak.

Az apám régebben úgy elvert, hogy daganat nőtt a gyomromban és azt operálták.

A felgyógyulásom után hazamentem, de nem volt nyugtom, mindig veszekedett velem az apám.

— Haragudott az apjára?

— Hát nem vettem jó szívvel a velem szemben tanúsított magatartását. Nem érdemeltem a verést, osztán restelkedtem is miatta. A faluheliek csak úgy emlegették, hogy a tolvaj és részeges Szücs Antal fia. Az apám nem becsülte a másét, baja is volt érte a törvénnyel, de

engemet is mindig arra hajszolt, hogy lopjak néki.

Nem tettem meg és ezért vert, az erdőben

történt dolog előtt való napon is

elvert ásóval, mert nem mentem szénát lopni.

Ezért a verésére keseredtem el olyan nagyon. Bántott nagyon az is, hogy

nem törődött semmit a családdal és a szeretőjéhez, Nagy Sándornéhoz hordta a sok jót. Nekünk még kenyeret sem adott, de elszedte veréssel a cselédkedésem évi béréit.

A GYILKOSSÁG

— Az mondja, hogy verte agyon az apját?

— Ugy volt a dolog, hogy tavaly július 21-én megvert az apám és az anyámat is bántotta. Nagyon mérges volt, mert nem mentem el lopni, ahogy akarta. Elmentem a háztól a városba munka után nézni és mikor este hazamentem, már nem találtam odahaza. Az anyám azt mondta, hogy kihajította-három lovát legelni az erdőbe. Elsírta az anyám, hogy bajom lesz, mert az apám mielőtt elment a lovakkal azt mondta: „Maid kinyújtatom én a fiut!”

Egyideig még beszélgettünk anyámmal, aztán én kimentem az erdőre az apámat megkeresni, hogy beszéljek vele. Az erdőbe érve, egy fiatal akácfaécskát csavartam ki magamnak és úgy indultam az apám keresésére.

— Ugy ment, hogy megöli az apját?

— Nem, csak mentem, hogy megkeressem — feleli a vádlott lassan, elgondolkozva.

— Hát az akácfaét minék törte ki, talán fogpiszkálónak?

— Hát azért, mert gondoltam jó lesz ha lesz a kezemben valami, ha beszéljek vele.

— Gondolt arra, hogy megöli az apját?

— Gondoltam én arra, míg a fát kicsavartam. Jó félórán álltam ott a fánál és elhatároztam, hogy végzek az apámmal. Esembe jutott a sok szenvedés és verés, elfogott a keserűség nagyon, azért támadtam az apámra. Gondoltam, jobb sorsa lesz a családnak, ha agyonverem az apám. Kezembem fogtam a fát és megkerestem az apám. A tisztáson aludt egy öreg szilva tövében. Nem vette észre, csak a lovak horkantottak. Odalopóztam, a fával a fejére ütöttem egy nagyot. Az ütésre felriadt, rém nézet nagy mérgesen és elkiáltotta magát:

— Megállj az anyádat, most megöllek!

A kezét felemelte a fejéhez, mire én teljes erővel a kezére vágtam a karóval és aztán verni kezdtem a fejét. Nagyon megvoltam ijedve és

izgatottságomban nem is tudom hányat ütöttem rá, csak akkor hagytam abba, amikor már nem mozdult.

A véres karót leszurtam a földbe, távolabb a helytől, a lovakat behajtottam a tisztásra a sűrűbe és hazamentem. Lefeküdtem az udvaron a díófa alá és reggel hozzákezdtam a napi munkához.

— Az anyjának szolt a gyilkosságról?

— Én nem beszéltem senkinek el a dolgot, csak kerestük, miért nem jön haza az erdőből.

ELLENTÉTES VALLOMÁSOK

— A vizsgálóbíró előtt más vallomást tett. — Ez az igazság.

A tanácselnök ismerteti a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelynek értelmében az anyja biztatására verte agyon apját és az anyja mutatta meg néki a helyet is, ahol pihenni szokott a lovakkal. Már előző napon megbeszéltek, hogy elteszik láb alól. Az asszony sirva panaszolta, hogy kegyetlenül veri és nem tűri tovább a dorbézolását sem.

Vagy ő tojtja meg hurokkal, vagy más tegye el láb alól, mert még az utolsó vagyonyát is a szeretőjére költi.

A legény azt mondta, hogy inkább ő veri agyon, de ne az anyja akassa fel kötéltre. Kötelei azért nem vitt az erdőre, mert félt, hogy nem lesz elég ereje a vele való küzdéshez. A megbeszélés értelmében aztán este 9 óra után kimentek utána az erdőbe és anyja megmutatta azt a helyet, ahol tartózkodni szokott.

A fiatal akáciát, mellyel apját akarta

agyonverni a fiu, közösen választották és törték ki.

Szücs Antalné aztán hazament, egyedül hagyva fiát apjával az erdőben és várta az eredményt.

A vádlott a felolvasott s a vizsgálóbíró előtt tett vallomással szemben a mostani vallomását tartja fenn.

A tanácselnök felkérésére, az elrendelt szünetben, dr. Benedek László egyetemi tanár megvizsgálta ifj. Szücs Antalt, hogy előterjeszthesse szakértői véleményét.

AZ ÖZVEGY VALLOMÁSA

Szünet után özvegy Szücs Antalné, a másodrendű vádlott kihallgatására került a sor.

A tanácselnök kérdéseire elmondja, hogy nem érzi magát bűnösnek. Debreceni születésű, 45 éves és 18 éves koráig mostohaszüleinél nevelkedett, öt elemi iskolát járt. Vallomásában elmondja, hogy

Iérje nagyon rossz természetű ember volt, lopott, részegeskedett, szeretőt tartott, családjához kegyetlen volt és verte őket nagyon.

A szeretője miatt csinált sok bajt nekik, tíz évig ismerte és az utolsó öt évben már sok pénzt is adott neki, mindenét elhordta.

A gyermekeket nyomorékká kintozta és őt magát is úgy tönkre tette a súlyos verésekkel, hogy a debreceni klinikán ápolták hosszabb ideig, míg felépült, de egészséges soha nem lesz, mert tönkre ment a mája, veséje és méhe.

Nagyon sokszor alátá verve volt kénytelen elmenekülni a háztól és a szomszédoknál menedéket keresni. A gyermekeit is eszméletlenül verte, ha úgy tartotta kedve. A gyilkosság előtt való napon is nagy veszekedést rendezett. A legnagyobb fiára, Antalra, aki közben elment munka után, azt mondta, hogy majd megoperálja a fiut, csak jöjjen haza. A lovakat este kihajította legelni, maga is kikeűdt az erdőre. Reggel a lovakat az Antal fiu hajította haza és azt mondta, nem találta az apját. Keresték egész nap a szomszédokkal is, de csak este találták meg, még volt benne élet, a csendőrök, akiket értesítettek, hazavittek és a lakáson halt meg este 10 órakor. Az eszmélet nem nyerte vissza.

— Ki értesítette a csendőröket?

— Én mondtam nekik, hogy az erdőben megtaláltuk az uramat, valaki agyonverte!

— Azt nem tudta, hogy a fia ölte meg?

— Nem, az Antl síratta az apját, de nem szolt, csak harmadnap tudtuk meg, hogy ő tette.

— A vizsgálóbíró előtt azt mondta, hogy közösen csinálták ki a gyilkosságot.
— Nem csináltuk közösen, én nem tudtam mit csinál az Antl!

AZ ORVOSSZAKÉRTŐ VALLOMÁSA

Özv. Szücs Antalné kihallgatása után dr. Benedek László egyetemi tanár terjesztette elő véleményét, amely szerint a vádlott ifj. Szücs Antal kiegyensúlyozott lelkiéletű, logikusan összefüggőnek a kétértelmű és kóros lelki elváltozása nincs. Tettét célkitűzéssel követte el, bár megbánta, de egoisztikus érzelmi gyözelek benne a tett elkövetésékor. A memóriája jó. Akarat elhatározásában nincs korlátozás.

Orsós Ferenc dr. egyetemi tanár a bonc-jegyzőkönyvet ismertette. Elmondta, hogy a halált agyroncsolás idézte elő. A koponyán 13 súlyos sérülést találtak. Igen nagy erővel történtek az ütések, amelyek szétzúrták a koponyacsontokat és olyan súlyos sebeket okoz-

Augusztus 1-re kiadó

a Kontsek Géza-féle Piac uccai csemegeüzlet és a Jost-féle Kossuth uccai cukrászda helyiség.

Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál.

tak, hogy a gyors orvosi segítség sem tudta volna megmenteni az életnek. A koponyán kívül a kézen is ütések nyomai voltak és a nemiszerveknél rugásra emlékeztető ütődés nyoma. Az a véres karól, amely a bűnlekek között van, alkalmas a halálos ütések adására.

A TANUKIHALLGATÁSOK

A szakértői vélemények felolvasása után megkezdtek a tanúk kihallgatását. Elsőnek Cséhi József csendőrtiszthelyettes hallgatták ki, aki a gyilkosság ügyében a nyomozást megkezdte. Elmondta, hogy Szücs Antalné szaladt a csendőrszere azzal a hírről, hogy agyonverték a férjét. Az első időben nem gondolták, hogy a fiu a gyilkos és csak három nap múlva derült ki rá a gyilkosság. A kihallgatások anyagából tudja, hogy a megölt ember nagyon rosszul élt a családjával, régebben lopkodott is, gyermekeit, feleségét verte.

Abonyi Sándor gazdálkodó, tanu előadja, hogy ifj. Szücs Antal nála dolgozott egy évig mint cseléd és nem volt panasza rá. Rendes, békés legény volt. Arról van tudomása, hogy a megölt ember nem volt valami jó ember. Verte a családját és tolvaj természeti volt. Az ő tanúvallomása is lopni akart, de rajta csípték. Feljelenteni a csendőröknek nem mert, mert félt tőle, mivel azzal fenyegette meg, hogy megfoghatja benne a kést, ha szólni merészel a csendőröknek. A felesége is menekült a tanúvája oltalmát keresni, mert véresre verte oda-haza a garázda ember.

Erdős Péter tanu szerint id. Szücs Antal nagyon szigorú ember volt a családjához. Halotta, hogy kizárta őket. A gyilkosság előtt este 9 óra előtt járt nála ifj. Szücs Antal munkát keresni, panaszkodott az apjára, aki nyolc évi cselédhétét elszedte. Mondta, hogy apjának szeretője van és kiméltelen a családjához. Arról nem beszélt, hogy megölt az apját.

Márton Imréné tanu előadja, hogy az elhunyt tavaszon hozzá menekült Szücsné, aki

allg tudott vánszorogni és kegyetlenül össze volt kizárva.

A kezét tördelte, nagy sírás közt panaszkodott el, hogy a férje ásóval és fejsze nyelével verte le a földig, alig tudott elmenekülni.
— Beszéltem a férje ellen?
— Azt mondta nekem: „Kedves szomszédasszony,

vagy magamat emészttem el, vagy azt a kegyetlen embert,

de ezt a sorsot nem bírom tovább!”

— Hallottam, hogy akkor azért kizárta el az ura, mert eladott öt hold föld árából elvett 1800 pengőt és külön akart költözni a gyermekeivel. Azt a pénzt vette vissza az ura nagy gyötrellel. Tudja azt is, hogy a verések következtében a klinikán kezelték sokáig az aszszonyt.

A megölt ember nyomorék gyermeke Szücs Viktor

két mankón küzködik a bíróság elé, hogy síró hangon tegyen vallomást apjáról, aki őt nyomorékká verte

és az egész családot kizárta. Lényegtelen tanúkihallgatások után özv. Nagy Sándornét hallgatta ki a bíróság, aki a vallomások szerint szeretője volt az agyonvert Szücs Antalnak. Az asszony elmondta, hogy ismerte jól Szücs Antalt, nem tudja, hogy rossz ember lett volna. A szeretője nem volt, csak pletyka az egész.

A tanúk kihallgatása után a védelem és a vád részéről kértek bizonyításkiegészítést. A bíróság elrendelte a védő kérelmére a másodrendű vádlott elmeállapotának megvizsgálását s annak megállapítását, hogy elmebaját az ütlegek következtében kapta-e. A bíróság délelben két órákor a tárgyalást elnapolta.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.
TEMETÉSEI:

III. Csuhai Sándor életének 10. hetében elhunyt. Temetése f. hó 20-án délután 4 órákor lesz Csapókeri Mátyás király uca 55-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia ucai temetőbe.

Barek Lászlóné Wallinger Magdolna életének 28-ik évében elhunyt, temetése f. hó 20-án délelőtt 11 órákor lesz Debrecenből Nyírlugasra való szállítás után a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után az ottani sírkertbe.

— Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivitelben, olcsó árban készít a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdája, Piac uca 49. II. udvar,

2000 magyar nyugdíjas tisztviselő tette le eddig a hűségesküt Romániában

Bukarest, február 19. Holnap lejár az erdélyi kisebbségi nyugdíjazottak és szolgálatban levő tisztviselők határideje a hűség-

Megtalálták és hazaviszik a Byrd-expedíciót

Newyork, február 19. Az amerikai esti lapok jeleintése szerint a City of New York sarkutatózó hajó elérte a Byrd expedíció táborhelyét a Bálna öbölben. Az expedíció tagjait felvették a hajó fedélzetére és a City of New York még az éjszaka folyamán hazafelé indult.

Mezőssy Béla volt földművelésügyi minisztert 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte a Töreky tanács a kultuszminiszter ellen írott súlyos hírlapi cikke miatt

Mezőssy kijelentette a tárgyaláson is, hogy Klebelsberg külpolitikáját végzetes szerencsétlenségnek tartja az országra — „A kultuszminiszter urat nem állíthatom az elvűség mintaképének“

Budapest, február 19. A büntető törvényszéken dr. Töreky Géza tanácsa ma tárgyalta azt a rágalmazási pert, amelyet Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter indított Mezőssy Béla v. b. t. t. nyugalmazott földművelésügyi miniszter ellen. Mezőssy a „Magyarország“ mult évi májusi számában „Gazdagdandok“ címen hosszabb cikket írt, amelyben élesen bírálta a kultuszminiszter kulturpolitikáját.

„A földművelésügyi miniszter a maga természetes, istentől adott józan eszével és veleszületett takarékosági hajlamaival — írta Mezőssy — bizonyára nem csinálna olyan zöldségeket, mint a kulturfőlény betegségében szenvedő Klebelsberg Kunó gróf, akinek politikája már egyenest nagyzási hóbortnak tekinthető.“

A cikk ezután elmondja, hogy a kultuszminiszter

„hol Rómában, hol Berlinben csavarog“ és olyan gründaásokat létesített, amelyekkel a katolikus alapok és javak tetemes pénzforszáját teljesen elorsvasztották.

Mezőssy Béla a felhatalmazásra hivatalból üldözendő sajtó utján elkövetett rágalmazás vádjával szemben a mai tárgyaláson a következőképpen védekezett:

— Nem tartom magamat bűnösnek — mondotta Mezőssy Béla. — Sem a cikkben, sem annak egyetlen mondatában

nem vezetett személyes ellenszenv, vagy sértési szándék a kultuszminiszter uralmában szemben.

Személyét bántani nem akartam, de ezen a vonalon tud mindent fentartok, amit cikkemben állítottam és

Klebelsberg Kunó kulturpolitikáját végzetes szerencsétlenségnek tartom az országra.

Ezt különben a felsőház ülésén Hadik János gróf és Széchenyi Aladár is megállapították. Töreky elnök: Ön azzal kezdte cikkét, hogy józan eszű ember nem csinál olyan zöldségeket, mint a kultuszminiszter. Mit ért a zöldségek alatt?

— Azt értem például ez alatt — válaszolja Mezőssy —, hogy Nagy-Magyarországnak elég volt két egyetem, míg most négy egyeteme van, amelyek valóságos diplomagyárak és ontják a végzett főiskolai hallgatókat ezreit.

— Ön azt is zöldségnek tartja — fordul az elnök Mezőssyhez —, hogy a kultuszminiszter ura külföldi utazásaival nemzeti missziót teljesít és megalapította a Collegium Hungaricumot?

Mezőssy Béla: Annak idején is utaztak az államtitkárok és miniszterek külföldre, de régen egy államtitkár naponta 15 koronát, egy miniszter pedig 22 koronát kapott napidíjként külföldi utazásaira.

Töreky: Azt is írja ön, hogy ön azért nem vállalna most miniszteri tárcát, mert nem változtatja a meggyőződését, mint az ingét és nem vállalkozik kaméleon szerepre. Ezzel is a kultuszminisztert akarta bántani?

— Megbélyegezni nem akartam a kultuszminiszter urat — mondja emelt hangon Mezőssy Béla —, de

az elvűség mintaképének nem őt állítanám.

Ezután a cikknek arra a részére vonatkozóan hallgatja ki Töreky elnök Mezőssy Béla, amelyben a katolikus alapok elorsvasztásáról írt.

— Mit ért ön az alatt, hogy elorsvasztották a katolikus alapot? — kérdi Töreky elnök.

Mezőssy Béla: Erre vonatkozóan konkrétumokat jelenthetek be.

A püspökladányi katolikus alap ingatlanait hat milliónál nagyobb összeggel terhelte meg a kultuszminisztérium a hollandi alap javára.

— Ki kötötte ezt a szerződést? — Mindenesetre a kultuszminiszter ur óhajára kötötték — válaszolja Mezőssy.

Töreky: A Nemzeti Hitelintézet szanálását ön szerint mivel vitte keresztül a kultuszminiszter?

Mezőssy: Az alapítványok pénzével, tudomásom szerint.

Földek és házak

adásvételét

Haszonbérleteket

leggyorsabban és kedvező feltételekkel közvetít a

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete

Hunyadi uca 2. Telefon 17-49.

Vételi és eladási szándékát szíveskedjék ugyanott bejelenteni.

Töreky: Allítja ön azt is, hogy a kultuszminisztert rosszindulat vezette?

Mezőssy: Rosszindulat nem vezette, de szabálytalanságok történtek és ha azt a 17 milliárd papirkoronát, amellyel ily rosszul gazdálkodtak, másra fordították volna, ma nem úgy állnának a katolikus alapok, hanem értékük megsokszorozódott volna, hisz mindazok az értékek, amelyeket a kultuszminiszter ur a Nemzeti Hitelintézetnél részvényekbe fektetett, valósággal non valörök.

Ezután dr. Simonyi Lajos, Mezőssy védője szólalt fel és a valóság bizonyítására vonatkozó indítványok hosszú sorát terjesztette elő. A bíróság tanácskozára vonult vissza, majd elutasította a valóság bizonyítására iránti indítványt.

Makay ügyészségi alelnök vádbeszédében megfelelő büntetés kiszabását kéri.

Dr. Simonyi Lajos védőbeszédében csupán ezeket mondotta:

— Miután a tekintetes királyi törvényszék engem elűtött a bizonyítás lehetőségétől, tisztelettel

lemondok a védelem jogáról.

Hosszas tanácskozás után hirdette ki Töreky Géza elnök a törvényszék ítéletét. Eszerint a törvényszék

bűnösnek mondotta ki Mezőssy Béla volt földművelésügyi minisztert a becsületvédelmi törvénybe ütköző rágalmazás vétségében és ezért 5000 pengő pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 100 pengőnként egy-egy napi fogházra változtatható át. Kötelezte a törvényszék Mezőssy-t a bűnügyi költségek megtérítésére is.

Az ítélet ellen a vádlott és jogi képviselője, valamint az ügyészség képviselője is fellebbezést jelentettek be.

Kulturrect a Zenedében a szegénysorsu egyetemi hallgatók felségelyezésére

Szerdán este igen szép sikerrel és szép közönség előtt, amely szufoláslag megtöltötte a Zenede dísztermét, tartották meg a szegénysorsu egyetemi hallgató felségelyezésére rendezett kulturrectet. A közönség sorában ott voltak Vásáry István dr. polgármester, dr. Lukács József, a piarista reálgimnázium igazgatója, az egyetem tanári kara.

A műsort a kollégiumi Kántus nagyon szép éneke vezette be, amelyet Hankiss János dr. ünnepi beszéde követett, amelyben a jeles professzor rámutatott a segélyezési akció szükségességére.

Bodor Jolán Liszt és Chopin műveket adott elő igen szépen, majd kamarazeneszámokkal Öreg Rózi, Versényi György és Szondy István remekeltek. Pompás tánatot mutatott be Chopin zenére Török Ilus, akik teljes megértéssel és finoman kísért zongorán Gid:talvy Elemér, Markovitsné Csillós Ferike pompásan szavalt, míg Csövdry Kálmán kitűnő szép magyar dalait T. Timár Ila, a kiváló énekművész énekelte az ő gyönyörű hangján és kész művészetével Kiss Bélának és teljes zenekarának kísérete mellett. A műsort Herceg egyfelvonásos, a Hollási Cupidó fejezte be, amelyben Madzsar Lujza, Ziffer Klára és dr. Lukács Béla ragyogtatták tehetségüket.

Minden szereplő pompásan megállotta helyét s a közönség részéről mindenkinek teljes elismerésben, sok tapsban volt része.

Az est úgy anyagilag, mint erkölcsileg teljesen sikertelt.

Hugenberg, a német jobboldali ellenzék vezére Hindenburghoz megy, hogy tájékoztassa pártjának álláspontja felől a Young-tervvel szemben.

A külsőségi dely n

A mai városi t... tási engedély üg... rült, hogy a kül... komoly figyelme... megérteni, hogy... is tilos a városi... nélkül. Dr. Vása... tározta, hogy mi... küli építkezések... szerére, még eg... tétet a külsőségi...

Az engedély... tára a gazdakör... csőszházaknál ki... meztetik a küls... nélküli építkezé... büntetik.

A kéménys let jóváha

Megirtuk ama... gyűlés az elmul... helyezte a kém... azt a részét, ar... vonatkozik Ebb... kezek, mivel a... kéményeket má... szabályrendelet... lyezését a belüg... jóvá. Ezt vitatja... akik arra való... rendelet hatályo... jogerős, sepreni... is, amiből terr... származik közti... az áldatlan álla... ben, most a vá... tekintéshez és... tározatot hagyj... rendet csinálni... körül.

Tanonctar

A tanonciskol... zánk a január... mutatókat. Fent... zéssel hozzuk t... hogy a kimuta... ipartestület hív... tekintés meg... igazgatóságánál... elfogadható ok...

Dr. Tankó lesz a Bet adássoroz

Az a nagysz... gium dísztermé... Imre előadásá... tett arról, mily... temi hallgatók... a már bővebb... megrendezi. A... száma mellett... tatta teljes ér... A műsorra ké... pontjait tartja... adást követő... fenttartani a... len, hogy De... diákság ügyét... reittel ne lás... nyek mindenki... nyereséget je...

Február 22... kezdettel dr... fogja megtart... zetei“ címen... előadása irán... az egyetemne... jusága, fenti... tájékoztatni a... bárki számára... son mindenki... véteztével a... középiskolák... résztvenni az... tehát az ünne... előadás elhar...

Ezutón ker... tősége első... reskedelmi é... mok tanári é... adásra a fel... matékosan í...

— „Ilfor... márka. Am... fotózletéb...

A külsőségeken is tilos engedély nélkül építkezni

A mai városi tanácsi értekezleten egy lakhatási engedély ügyével kapcsolatban szóba került, hogy a külsőségeken lakók a többszöri komoly figyelmeztetés ellenére sem akarják megérteni, hogy építkezni még a külsőségen is tilos a városi műszaki ügyosztály engedélye nélkül. Dr. Vásáry István polgármester elhatározta, hogy mielőtt áttérne az engedély nélküli építkezések szigorú büntetésének rendszerére, még egy komoly figyelmeztetést intézett a külsőségek lakosaihoz.

Az engedély nélküli építkezések tilos voltára a gazdakörben, a tanyai iskoláknál, a csőszházaknál kifüggesztett plakátokon figyelmeztetik a külsőségek lakóit. Az engedély nélküli építkezést május 1-én tul szigorúan büntetik.

A kéményseprési szabályrendelet jóváhagyását kéri a város

Megírtuk annak idején, hogy a városi közgyűlés az elmúlt esztendőben hatályon kívül helyezte a kéményseprési szabályrendeletnek azt a részét, amely a tanyai kéményseprésre vonatkozott. Ebből azután nagy zavarok keletkeztek, mivel a tanyai gazdák azt hiszik, hogy kéményeiket már se kell sepretniük, holott a szabályrendelet e részének hatályon kívül helyezését a belügyminiszter még nem hagyta jóvá. Ezt vitatják a kéményseprő mesterek is, akik arra való hivatkozással, hogy a szabályrendelet hatályon kívül helyezése még nem jogerős, sepréni akarják a tanyai kéményeket is, amiből természetesen sok nézeteltérés származik közöttük és a gazdák között. Ennek az áldatlan állapotnak megszüntetése érdekében, most a város vezetősége felírt a belügyminiszterhez és kérte, hogy a közgyűlési határozatot hagyja jóvá, mert addig nem lehet rendet csinálni a tanyai kéményseprések ügye körül.

Tanonctartó iparosok figyelmébe

A tanonciskola igazgatósága átküldötte hozzánk a január hóban mulasztott tanoncok kimutatását. Fenti körülményt azzal a megjegyzéssel hoztuk tanonctartó tagjaink tudomására, hogy a kimutatást — saját érdekében — az ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt tekintésük meg, miután az igazolást az iskola igazgatóságánál e hó 25-ig — természetesen előforduló okokkal — eszközölni lehet.

Ipartestület.

Dr. Tankó Béla egyetemi tanár lesz a Bethlen Gábor Kör előadássorozatának február 22-iki előadója

Az a nagyszámú közönség, amely a Kollégium dísztermében február 8-án dr. Révész Imre előadását végighallgatta, meggyőződhetett arról, milyen fontos célt szolgál az egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Köre, amiképpen a már bővebben ismertetett előadássorozatát megrendezi. Az egyetemi hallgatók nagy száma mellett a város közönsége is megmutatta teljes érdeklődését a kör munkája iránt. A műsorra kerülő előadások az ifjúság szempontjait tartják ugyan szem előtt és az előadást követő vitát is az ő számukra kívánja fenntartani a kör vezetősége, mégis lehetetlen, hogy Debrecen városának érdeklődő és diákság ügyét szíven hordó közönségét is szeretettel ne lássa ezeken az előadásokon, amelyek mindenki számára egyébként is igen nagy nyereséget jelentenek.

Február 22-én, szombaton délután fél 6 órai kezdettel dr. Tankó Béla egyetemi tanár fogja megtartani előadását „Korunk világnézete” címen. A kiváló professzor, akinek előadása iránt is fokozott érdeklődést mutat az egyetemnek bármely fakultáson tanuló ifjúsága, fenti cím alatt, olyan kérdésben fogja tájékoztatni a hallgatókat, melynek ismerete bárki számára is nélkülözhetetlen. Az előadás mindenki díjtalanul részt vehet. Az előadás végeztével azonban csakis az egyetemi és a középiskolák felső osztályainak ifjúsága fog részt venni az előadást követő megbeszélésben, tehát az ünnepség a nagyközönség részére az előadás elhangzása után véget ér.

Ezuton kéri fel a Bethlen Gábor Kör vezetősége elsősorban a tanítóképzőintézetek, kereskedelmi és reáliskolák, azután a gimnáziumok tanári karát is, hogy erre a fontos előadásra a felsőbb éves diákok figyelmét nyomtatékosan felhívni sziveskedjenek.

— „Ilford” lemez, film, papír, világmárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotóüzletében!

A Szerbiából kitiltott délamerikai Magyar Hírlap

A belgrádi diktatura Szerbia területéről kitiltotta a Délamerikai Magyar Hírlapot, amely lap Délamerikában 8 esztendő óta szolgálja a magyar érdekeket. A lap szerkesztősége a kitiltás hírére a következő nyilatkozatot tette közzé: „A Délamerikai Magyar Hírlap nem vét el a kisebbségi morál ellen, mert Brazíliában, ahol megjelenik, a magyarság maga is kisebbség. A Délamerikai Magyar Hírlap Brazíliával együtt azt vallja, hogy államrend vagy van és akkor nem szorul külön védelemre, vagy nincsen, s akkor sem hatályosan, se nem hatályosan nem lehet megvédeni attól, hogy előbb-utóbb elemeire ne bomoljon. A Délamerikai Magyar Hírlap minden állatot tisztel, tehát Szerbiát is, mindössze annak mai formáját tartja a hazug béke teremtette időszak helytelen konglomerátumnak, ami azonban korrigálható lesz, mielőtt a fegyverrel diktált zsaroló békeszerződések revíziója elkövetkezik. A betiltó rendeletet, ha megjelent, a bürokrácia deresnek szánta, üzleti kárt akart vele okozni. De csak nekünk jelent üzleti kárt. A világnak annyit jelent, hogy a jugoszláv kor-

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy és teherautók

és a M. kir. Áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbussok és különleges autók vezérlőközpontja és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 21.

Közvetképviselő:

RÉVÉSZ IMRE Debrecen, Hunyadi ucca 21.

mány a kisebbségi magyarságot megfosztja attól, hogy Brazíliába került hozzátartozóinak sorsáról, vagy életéről rendszeres információkat kapjon.” A Brazíliában megjelenő spanyol lapok sorra megemlékeznek a szerb diktatura önkénykedéséről s éles szavakkal ítélik el a szerb kormány magatartását.

Helytelen adatokkal adott be egy felebbezést a versenytárgyaláson lemaradt vállalkozó

Ha a felebbezés késést okoz, a város kártérítési pert indít a felebbező cég ellen

Debrecen város a járdafentartási munkálatokra a múlt évben versenytárgyalást hirdetett, amelynek alapján két debreceni céget bíztak meg ezeknek a munkáknak az elvégzésével. Résztvett azonban a versenytárgyaláson egy budapesti vállalkozó is, aki ezt a határozatot megfelebbezte a belügyminiszterhez azal, hogy az ő egységárai sokkal olcsóbbak a

megbíztott két debreceni cégénél, úgyhogy ha őt bízták volna meg a munkával, az a városnak csak 13,200 pengőjébe került volna.

A felebbezés beérkezése után a város utána nézett a dolognak a műszaki ügyosztállyal és a számvevőséggel, amelyek kiszámították, hogy a budapesti cég ajánlatának elfogadása esetén nem 13,200, hanem 20,000 pengőbe került volna a munka Debrecen városnak.

A különös eset ma a tanácsi értekezleten szóba került s dr. Vásáry István polgármester megállapította, hogy a felebbezés adatai nem felelnek meg a valóságnak. Kijelentette azt is, hogy a belügyminisztériumban már most előre jelzi, hogy

amennyiben a helytelen adatokkal dolgozó felebbezés miatt a munkálat ügye elhalasztódnék s emiatt a városnak kára támadna, per utján keres kárpótlást a városért kárkövet.

Az erélyes eljárás ebben az esetben szerintünk is annál inkább helyénvaló, mert szociális szempontból szükséges a közmunkák gyors végrehajtása a nagy munkanélküliség miatt. Viszont az is bizonyos, hogy sem Debrecen szociális érdekei, sem anyagi érdekei nem szenvedhetnek károsodást amiatt, hogy egy budapesti vállalkozó valótlan adatokkal támad meg versenytárgyalási eredményeket. Ha ez a példa követőkre talál, nem lehet azzal számolni, hogy Debrecenben zavartalanul fognak folyni a közmunkálatok.

Egy őszinte rómkibic vallomása

Véletlenül megálltam a zöldposztos asztalnál, amelyet a kibicék elő láta vett körül. Négyen játszottak, rómit természetesen. A buli utolsó percét élte. A játékosok és nézők is a „finálé” izgalmas hangulata uralkodott, akár csak a színházban a harmadik felvonás végén, amikor már alig láthatóan megremeg a lehullni készülő függöny. A lapok hangtalanul röppenek a zöld sikon, egy finoman reszkető kéz nyúlt a kártyacsomó felé, lehúzott egy lapot, gyorsan a kézben lévőék mögé eszattarta és idegesítő lassúsággal „gusztlotta”. Olyan „dráman” feszült esend” volt, a lélek előregörbült, valaki idegesen dobolt az asztalon, azután felszisszent egyszerre az egész társaság. A lehúzott lap felesleges volt, el kellett dobni.

Az ember áll és néz. Nézi az előtte ülő ismeretlen lapját és magában kombinál. Végül beleéli magát és izgul, mintha a saját lapja és a saját pénze forogna között. Kibic voltam, minden érdek nélkül, tisztán szimpátiából. Nem is ismertem azt az urat, akinek a lapját néztem, de később vele éreztem és dühös voltam ha a tere nem jött be, vagy, ha az eldobott lapunkat a jobb oldali partner vigyorogva felvette. Egyszerre, néztem a játékos. Most egy alsóra lett volna szükség és van egy tercünk. Utána csak egy tízes és simák vagyunk.

Es mi történik, a partner alsót dob. Felveszszük. Aki dobta, felhorkant és a következő percben, amikor rákerült a sor, kivágott egy tízest, amely ugy kellett a simához, mint egy falat kenyér.

— Na, ezt maga nem fogja felvenni! — mondta gumyosan.

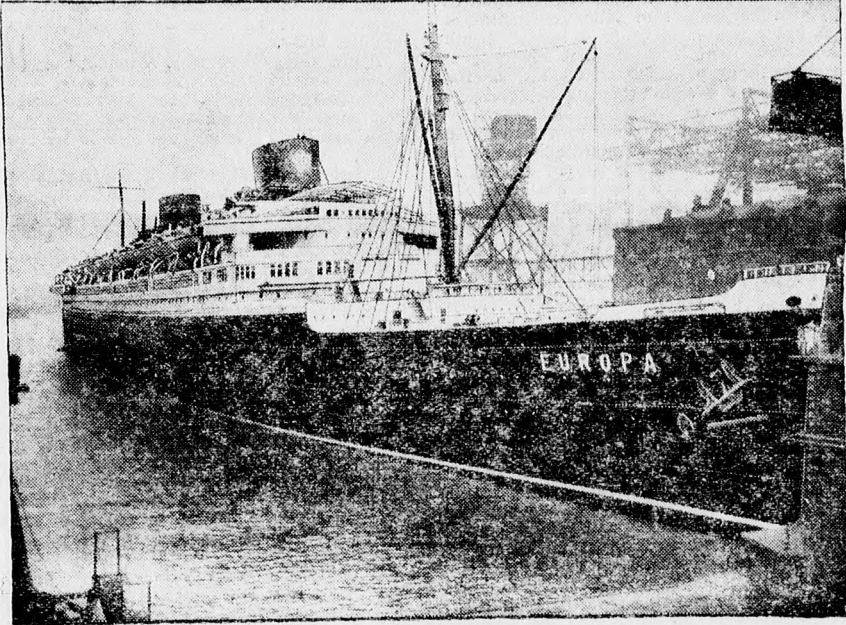
Az én játékosom spekulált, először a kártyacsomóhoz nyúlt, megfogott egy lapot, majd az eldobott tízes után nyúlt, de azt is elengedte, nem tudta, mit csináljon, egyszerre csak kitért:

— Mi az, hogy nem kell, most látom, hogy sima vagyok vele az anygalát.

Mindenki kibukott és az én emberem bezsebelte a bulipénzt.

Eddig a pontig minden rendben van.

Az, hogy valaki egymásután bedob két lapot, nem csoda, előfordult ez már a legelőkelőbb kaszinóban is, ahol csupa gánestalan ur ül a zöldasztalnál. De — és ez ütött szegret a fejembe — miért habozott az én emberem, hogy felvegye azt a tízest, amikor látta és én is láttam, hogy kell neki, sőt nagyon is kell,

Az Európa, Németország legújabb óceánjáró óriása a hamburgi kikötőben.

Olesó propaganda kiadások

MAURICE PALÉOLOGUE

A cár országa a nagy háboruban

A világháború és Oroszország drámája Három vaskos kötet. Ára csak 3.90 pengő

MÓRA FERENC

Ének a buzamezőkről

A magyar föld éposza és a magyar paraszt apoteozisa. Két vaskos kötet. Ára csak 3 — pengő.

Kaphatók

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében

Piac ucca 34. — Telefon 54.

csak az kell! Nincs min gondolkodni, mikor a tízzel sima, de ő mégis...

Tehát színészkedett, hogy elterelje a figyelmet a partner baklövéséről. Ugy csinált, mintha nem is kellene a lap és hirtelen vette észre, hogy az a nyerő kártya.

Tovább néztem az én emberemet, aki megjegyzem, csak ritkán szól a baloldali, tehát a neki dobó partneréhez. Sőt, rá se nézett. Ezzel szemben a baloldali játékos, majdnem mindig olyan lapot dobott, amilyenre az én emberemnek a kritikus pillanatban éppen mulhatatlan szüksége volt. A játékos nyugodt mederben folyt tovább, az én emberem a kellő pillanatban megkapta baloldali társától a megmentő lapot és nyert. A naív néző azt mondja ilyenkor, hogy ez a Paesuli mázival játszik és bizonyosan csalja a feleségét, mert nem lehet valakinek büntetlenül ilyen szerencsése a kártyában. Kijelentem, hogy Paesulit egyáltalán nem csalja a felesége.

A Paesuli család a partnereit. Egyre fokozódó izgalommal figyeltem a játékok menetét és miatt a többi kibic magas lázban figyelte a lapjártást, én jobban a körmeire néztem az emberemnek. Tapasztalataimat ezen a nyilvánosság színe elé viszem, abban a reményben, hogy a tisztességes kártyások hálaival, a sipisták pedig mély gyűlölettel gondolnak majd rám és utódaimra.

Minden rómi játékosnak szokása, hogy időnként külön veszi azokat a kártyákat, amelyek teremt, kvarttót, kvinttét stb. alakultak. Ilyenkor az ember a „jó” lapokat maga elé teszi az asztalra, hogy könnyebb legyen a kézben maradni „rossz” lapokat kezelni. Az én emberem így is csinálta. Ujjongva lecsapott az asztalra három lapot és így szólt:

— Na ez jó, bár a többi is ilyen lenne.

Nem sokkal később az én emberem kapott a partnertől egy snajdát hárommal. Eddig nincs semmi gyáms. Később lezser mozdulattal öt lapot tett le maga elé és kapott egy ötös kártyát.

— Mi az, maga mindent felvisz — horkant fel a negyedik partner, aki valószínűleg a Pall volt a partiban.

— Ja, nekem minden kell, tudom használni. — Nem kap maga tőlem többet egyet se — nyújtotta meg a társaságot az én emberem dobó parharc. — Ha a szemem úgy kopog, akkor se!

Naiv fia, aki itt nem lát összefüggést. Ha az én emberem öt kártyát tesz az asztalra maga elé, ötöst kap, ha két lapot tesz le, kettest kap.

Két óra hosszáig alkibizkeskedtem a partiban és két óra letorgása alatt teljesen tisztán tudtam az összejelzéseket. Ime:

Ha az emberem függőleges helyzetben maga elé tett egy lapot az asztalra, azt kapott, amit tudvaleg egy is a rómiben. Ha két lapot helyezett az asztalra függőlegesen, kettest, ha hárommal, hárommal, ha négyet, négyest kapott. Így megy ötig.

Egy lap vízszintes helyzetben hatost jelent, két vízszintesen egymaguk elé helyezett lap hetest, három lap nyolcast, négy lap kilencset, öt vízszintesen helyezett lap tízest jelent.

Az én emberem roppant ügyesen rakta le maga elé a lapokat, senki sem sejtette, hogy mit jelentenek azok és a lezszerűsebb kibic, vagy legaradáltabb partner is azt hitte, hogy a feltűnés nélkül félretett lapok „jó” kártyát teret vagy kvarttót jelentenek.

Hátra vannak meg a figurálat jelzések.

Egy függőlegesen elhelyezett kártya fölé vízszintesen tett lap — miután felül van — felsőt, ha pedig alul van, alsót jelent. Ha egy függőlegesen elhelyezett kártyalap középre vízszintesen, tehát keresztbe, egy másik kártyalapot helyezünk, azt jelenti, hogy király kell.

Már most, amikor az én emberemnek csak egy király hiányzott a trillinghez, hanyag mozdulattal keresztbe tett két lapot az asztalra, egy pillanattal úgy hagyta, aztán visszahelyezte a többi közé. A baloldali partner odapillantott és a következő első vagy második dobásban úgy jött a király, mint a karikacsapás. Amikor ellenkező irányba adták a lapot, akkor a másik ur csinálta a jelzéseket és az én emberem dobta be neki a jó kártyákat.

Igy ment ez, amíg a két Pallnak volt pénze. Az én emberem, akik látszólag vadidegenek egymáshoz, megkeresték a maguk pár száz pengőjét.

De most már elég. Felkértem a két illetőt, vegyék úgy, mintha le lennének leplezve. Kár tovább folytatni ezt a mókát, mert ennek az ekleknek az alapján most már bárki ráta-kaphatja önöket. Remé pedig ne haragudjanak, én hagyom önöket élni, hiszen én is önökből élek, mert, ha nem lennének ilyen rossz emberek, az újságírónak nem volna mit írni.

— A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friszi” kalapszalonnán kirakatalban.

Menyasszonyi ékszerek

rendkívül nagy választékban, legméltányosabb árakon
Engel László ezelőtt Lőkövits A. és Tsa ékszerésznél
Piac ucca 52. szám. (Megyeháza mellett)

Uruguayban hattyumódra tenyésztik a libát és az állam számlájára a macskát

Apróságok az egyszerűség hazájáról.

Montevideo, január hó. Az itteni életet nem szabad európai szemmel nézni, de nem is lehet. Ami az első napokban szokatlan, turcsa, meglepő, rövid idő múltán mind természetes, magától értetődő lesz. Nem azért, mert megszokja az ember, hanem mert meglátja, megérti az okokat, amelyek miatt másként formálódott ki itt az élet, másként alakult ki a szokások, mint odáát Európában.

Két dolog tűnik fel legelőbb: a majdnem teljesen korlátlan szabadság és a munkának kijáró tisztelet.

Amíg valaki a hatóságokkal összeütközésbe nem kerül, azok semilyen formában nem avatkoznak a magánember életébe. Rendőri bejelentés, hatósági nyilvántartás ismeretlen fogalom, akár az Egyesült Államokban. Az ember nevére, személyi adataira nem kíváncsi senki, sem a hatóságok, sem a maganosok. Az Európában szükséges számtalan igazolvány itt felesleges. Csak egyetlen hiteles személyazonossági okmányt ismernek, a rendőrség által kiállított fényképes, ujjlenyomattal ellátott igazolványt, amely érvényes mindenre és mindenütt. Amikor ezt kiváltja az illető, köteles bemondani lakáscímét, amit egyébként nem ellenőriz senki, a rendőrség azonban hivatalos titkokat kezel az adatokat, s magánélethez nem ad ezekről felvilágosítást.

Ami kifejezetten nincs tiltva, az mind szabad és megengedett dolog. Azonban ugyszólván semmit sem tiltanak el, mindenki úgy él, úgy cselekszik, ahogyan jölesik neki. S ha valamiben korlátozni kívánják szabadságát, ott a felzúdulás volna rá a válasz, aminek itt egyetlen kormány sem tudna ellentállni.

A hatóságok és magánélek közötti érintkezés is más, mint Európában. A közönség érzi és tudja, hogy a közhivatalnokokat ő fizeti azért, hogy a közigazgatás munkáját elvégezzék. De tudják ezt maguk a hivatalnokok is. Minden hivatalban előzetesen, szívélyesen, nagyrészt a felesleges formalitások mellőzésével intézik el a közönség ügyeit, de maga a nagyközönség is támogatja a közhivatalokat, hogy a rájuk rótt feladatot minél gyorsabban és könnyebben elvégezhessék.

Európában népszámlálás idején hosszú rendeletek jelennek meg, amelyek mindegyike természetesen a büntető szankciók felsorolásával végződik. Komplikált, nehezen érthető parancsok, hogy az ezer kérdéssel telepékelt, kacskaringósan megfogalmazott íveket hogyan, miként kell átvenni, kitöltölni és hol és mikor kell leadni. S mindenki, — a büntetésektől való félelmében, — munkáját elhanyagolva szaladgál napokon keresztül, míg végre hozzájut a szükséges ívekhez, amiket azután jól-rosszul kitöltve, félnapos ácsorgás után nagynehezen nyugta ellenében lead valamilyen hivatalban.

Pár héttel ezelőtt népszámlálás volt Montevideóban. Az újságok közölték a hatóságok erre vonatkozó „rendeletét”, amelytől az európai hivatalok rendeletgyárosainak égnek meredt volna minden hajszála.

„Montevideo lakossága nyilván maga is kíváncsi mennyien lagnak a főváros területén, — közli a rendelet. — Minthogy huzamosabb ideje nem volt népszámlálás, a városi tanács népszámlálást rendez. Felkér mindenkit, hogy a kérdőíveket, amelyeket kiosztanak, töltse ki és tartsa készenlében, amíg azokért a megbízottak eljönnek. Az egészségre pattiozizmus nem a nagyhangu frázisokban nyilvánul meg, hanem abban, hogy a közönség azonosítja magát egyénenként a köz érdekeivel és saját érdekében együtt dolgozik a közhivatalokkal...”

A népszámlálás negyvennyolc óra alatt lebonyolódott. A kérdőíveket lakásonként állították ki. A következő kérdések voltak rajta: 1. nemzetiség; 2. nem; 3. életkor. A városi tanács még a nevekre sem volt kíváncsi... És mégis minden rendben ment...

Nem azt kérdezik meg valakitől, hogy hová jár hivatalba, vagy hol van alkalmazásban, hanem: „donde trabaja”, — hol dolgozik? Munka és munka között különbség nincsen. Nincsen előkelő és kevésbé előkelő munka. A hivatalnok éppen úgy pénzre váltja fel idejét és munkaerőjét, mint a fizikai munkás és ha az egyik ledolgozta a napi nyolc óráját, éppen olyan ur, mint a másik.

A nyolc órai munkaidőt törvény állapítja meg. Állami hivatalban, üzemben, gyárakban, irodákban mindenütt nyolc óra a napi munkaidő. A törvény betartását a munkügyi hivatal szigorúan ellenőrzi, éppen úgy, mint azt, hogy minden alkalmazottnak, munkásnak hetenként vagy egész, vagy két fél szabadnapja legyen. Hogy ez milyen napra esik, mellékes. — Mert üzleti záróra hivatalosan nincs, ünnepnapi vagy vasárnapi zárást csak a hivatalok ismerik. Mäskülönben mindenki akkor nyitja, akkor zárja üzletét, műhelyét, gyárát, amikor éppen kedve tartja. Ez magánügy, amibe a hatóságok nem avatkoznak. A fontos csak az, hogy az alkalmazottakat napi nyolc órán túl dolgoztatni nem szabad.

Az újságok a hét minden napján megjelennek, ünnepnapokon, vasárnap is. Az üzletek nagyrésze állandóan nyitva van, sőt nem egy este hét órák bezár, de a nyári időnyben tíz órák ismét kinyit és nyitva tart éjjel után egy-két óráig.

A munkafegyelem nagy. A munkás igyekszik a töle telhető legjobbat nyújtani, mert felmondási idő nics s tudja, hogy ha nem dolgozik jól, bármely nap elbocsáthatják. De munka után munkás és munkaadó között különbség nincs.

Az újonnan bevándoroltak első foglalkozása rendszerint a cukorkaárusítás az uccán vagy a mozikban. Sok esetben az uccai árus pár hónap múltán megtanul spanyolul, valami kis pénzhez is jut, mire beállít valamelyik nagy céghez, hogy üzletet csináljon.

Nem ön árult cukrot vagy két hónappal ezelőtt a Rex-moziban? — kérdezi a milliós cég főnöke.

— De igen, mert akkoriban nem tudtam spanyolul.

A tárgyalás változatlanul folyik tovább, hiszen mi sem természetesebb, minthogy az embernek valahol kezdeni kell. Az pedig, hogy valaki két héttel ezelőtt cukrot árult egy nyakába akasztott kis kosárban, nem ok arra, hogy egy nagy üzlet lebonyolításánál ne vegyék komolyan. Mert dolgozni kell, mellékes, hogy mit, csak munka legyen, amivel pénzt keres az ember.

állam tekintélyes összegű díjat fizetett minden megölt patkány után.

A kikötői raktárházakban a komplikált és tudományos módon való irtás mellett a leg-egyszerűbb módon is védekeznek az egerek ellen: macskákat tartanak, még pedig meglehetősen nagy számban. Kevesen tudják — még montevideoiak sem igen — hogy ezek a macskák tulajdonképpen a köztisztasági üzem alkalmazottai, ugyszólván állami szolgálatban állnak. Statisztikát vezetnek róluk s az egyes raktárházak főnökeinek rendeltetileg megállapított átalányt folyósítanak a macskák élelmezésére. Ha szaporulat áll be, vagyis ha valamelyiknek kölykei lesznek, hivatalos felterjesztést kell intézni a kikötői hatósághoz, megjelölve benne az új „köztisztasági alkalmazottak” számát, mire záros határidőn belül gondoskodnak a macska-élelmezési átalány felemeléséről, az állami költségvetés terhére...

Ha már állatoknál tartunk, meg kell említeni, hogy libát nem tenyésztettek, hanem inkább kacskákat, mert a libatömés állatkinzás és akit ezen rajtacsipnének, szigorúan megbüntetésre. Ellenben a legszebb és legnagyobb fővárosi parkban, a Pradóban, a halastóban hattyúk helyett libák uszkálnak s a kis gyerekek mind valami érdekes furcsaságot bámulják meg, amint a vén libák a gyepen sétálni viszik sárgapihés kicsinyeiket. Még csak észbe sem jut valakinek, hogy ezeket a madarakat meg is lehet enni, vagy hogy Európában párnákat tömnek a tollaikkal.

Bár Brazília rengeteg drága butorítát exportál, az épületfa Délamerikában nagyon drága, mert tisztára behozatali cikk. Az építkezéseknél a lehető legkisebbre szorítják a felhasznált fa mennyiségét.

A ládákat, fadobozokat, amikben a külföldi árucikkek érkeznek, drága pénzért veszik és mindenre felhasználják. A nagy ládáknak, amelyekben az amerikai autók vannak csomagolva, rendes napi áruk van. Vidéken, de még Montevideo külvárosában is sok ház épül az ilyen autóládák deszkáiból. A szegény ember, ha lakásgondtól akar szabadulni, a város határára hosszú részletfizetésre kis telket vásárol, a törvény előírásai szerint dróttal bekeríti, néhány ilyen ládából házat épít rá. Legfeljebb ha kicsit több a pénze, petróleumos bádodobozokat vásárol és ezeket szegezi rá kívülről. A hatóságok nem górdítenek semmi akadályt az ilyen építkezések elé és ha a gazda úgy kívánja, éppen úgy bevezetik a villanyt, vizet hozza, mintha márványpalotáról lenne szó.

Montevideo óriási területen fekszik, gyorsan fejlődik, már magába olvasztotta a tíz-tizenöt kilométeres körzetben fekvő falvakat is. Az idevezető utak mentén százával vannak az autóládákból épített, tarkára festett házak, előtűk embermagasságúra megnőtt, mindig rágrzó muskálilbokrokkaal.

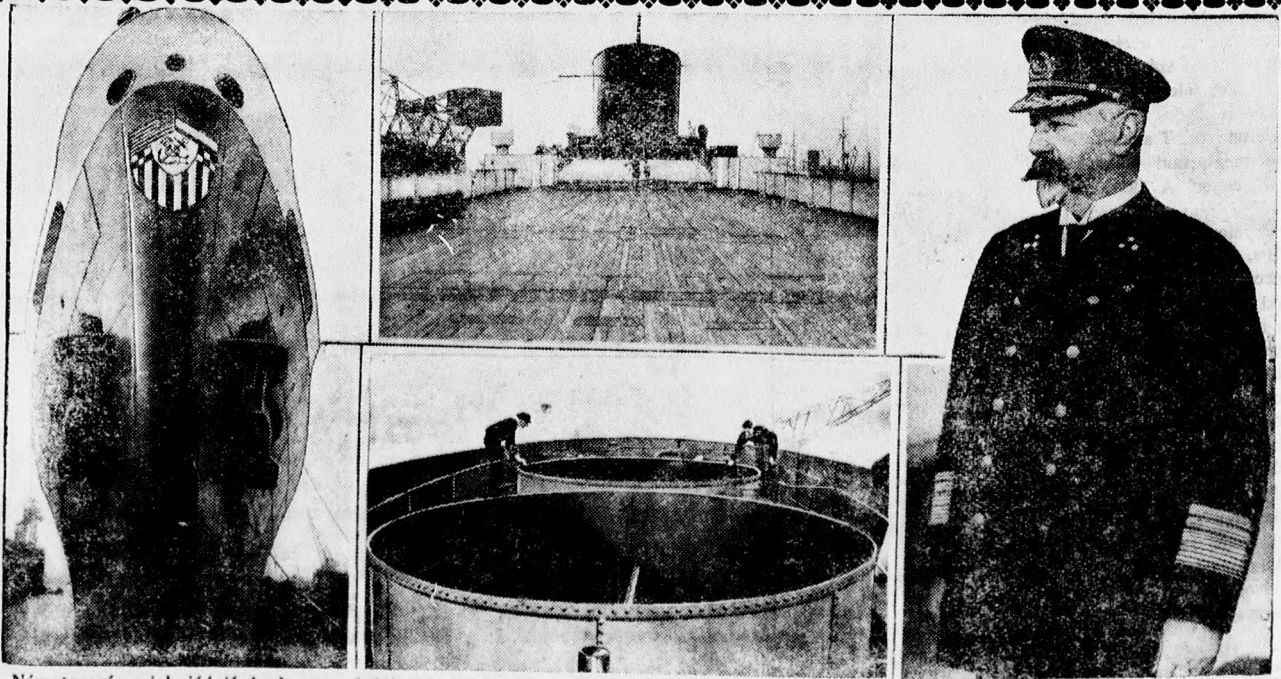
Amilyen egyszerűek a házak kívülről, olyan szerény a berendezésük is. A butorok, szekrények majdnem kivétel nélkül petróleumos-ládákból készülnek. A petróleum és jórészt a benzín is egyforma nagyságú, 18,75 literes bádodobozokban érkezik, két-két doboz egy kis faladában. Akár az Egyesült Államokból, akár Oroszországból érkeznek ezek, mind pontosan egyformák, a világkereskedelmi szokványoknak megfelelőek. Néhány centért árulják ezeket a ládákat, amiket azután butortól kezdve a legkülönbözőbb célokra használnak fel. Számtalan kisebb üzletnek egész berendezése, polcok, mind egymásra állított petróleumosládából készül.

Az újonnan bevándoroltak első butorai szintén ebből állanak. Hat-hét láda széles felével egymásra rakva fehérműszekrény; négy-öt kétoldalt élére állítva, közepen faléccel — kész akasztószekrény. A szek sem probléma, mert a ládák jól gyalultak s ha egyet a keskenyebb oldalára állítanak, csak a támla hiányzik, hogy kényelmesebb ülőalkalmatosság legyen...

Ha valaki nem beszél egészen jól spanyolul és valamelyik üzletben néhány petróleumosládát akar vásárolni, biztos lehet benne, hogy megkérdézik:

— Butorok viszi?... Mikor érkezett? S a boltos hátraszól az inasnak:

— Juan, az épeket választod ki, amik nem olajosak, amiknek minden deszkája megvan... Utóvégre ruhaszekrénynek csak nem állíthat valaki a szobájába olajoltos törött ládákat... B. P.

Németország új hajóóriásának orra, fedélzete, amelyről a postarepülőgépek startolhatnak, a hajó 7 méteres átmérőjű és 18 méter magas kéményei. Jobboldalt Johnson kapitány, az „Európa” vezetője.

Kiadóhivatal...
Fiókkiadóhivatal és...
Szerkesztőség napp...
Szerkesztőség éjjel

— Felhős, hideg...
Intézet jelenti február...
Ugy a légnyelmasi...
depresszió jelen...
utóbbi azonban né...
időjárás Délurópa...
mennyi területén de...
Az Északoroszorszá...
vegő a maximum K...
letti tengerig és má...
erős leluést okozó...
mérseket minusz 20...
Hazánkban az idő v...
nem volt. A hóu ers...
siusta emelkedet...
tak. Jólát. Változó...
hőssüllydéssel és le...
padékkal (havazás...)

— Az osztályos...
pengőt nyert: 1669,
3000 pengőt nyert:
tek: 28676 69626 7...
16262 26321 34041 4...
gót nyertek: 13700...
33511, 600 pengőt...
33440 5734 70668 7...
1959 3249 3443 1119...
46727 46770 51296...
(5026 66726 72296...
nyertek: 2319 2951...
19320 22214 23297...
32489 33987 34133...
42843 45471 46037...
50795 60003 65630...
(69279 70458 70868...
81151 83451, 300...
2291 2759 3048 308...
6236 7121 7391 745...
10159 10232 12016...
18340 20070 20388...
31147 31543 32208...
37663 37663 37405...
41960 43106 43413...
46030 46995 47932...
53764, 300 pengőt...
55790 59681 57083...
61033 62009 62530...
66515 66916 71526...
73870 74217 74313...
77635 77960 77963...
82892. Kihúztak ez...
gyet 150 pengős n...
— Dr. Györfi...

— Dr. Györfi...
ceni szociáldemokr...
23-án, vasárnap de...
Otthon nagykövete...
lyen Györfi Imre...
számolót tart. Dr...
gyűlésen beszédet...
szágyűlésti képvis...
— Tízmillió cs...
Egyesült-Államokb...
D. Terrel, a ker...
rádióosztályának v...
kát közöl az Egye...
rádiókról. Míg 192...
hatvanezer család...
dót, 1929-ben ez a...
dót. 1928-ban rá...
szerkezetekért 650...
és a kivétel 10.907...
összesen 29 millió...
Államok egész lak...
19 millió család n...
rádiót.

— A magántisz...
órákor tartják...
mely egyuttal ism...
lebb megtartandó...
— A Debreceni...
cius hó 9-én, délel...
des közgyűlést a...
mében a következ...
nöki megnyitó. 2...
pénztáros évi jele...
gazdasági bizottsá...
megadása. 5. A k...
megelőzőleg irásb...
tárgyalása. 6. Tisz...
láncius 9-iki k...
lenne, a jelzett h...
évi március hó 1...
megtartatni, amik...
való tekintet nélk...
Az elnökség.

— Ellegyzési, e...
olcsón készit, a H...
daja, Piac ucca 49...

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG telefonszámjai:

Kiadóhivatal 18
 Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
 Szerkesztőség nappal 10-20
 Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Felhős, hidegebb idő. A Meteorológiai Intézet jelenti február 19-én délelőtt 12 órakor: Ugy a légnyomás maximum északon, mint a depresszió délen helyüket megtartották, az utóbbi azonban némileg gyengült. Az európai időjárás Dél-Európa kivételével száraz, a maximum területén derült. A Balkánon havazik. Az Északkelet-Európa felé behatolt poláris levegő a maximum Keleti oldalán eljutott a Keleti tengerig és már a Kárpátok közelében is erős leülejtést okozott. Oroszországban a hőmérséklet mínusz 20 fok Celsiusra is süllyedt. Hazánkban az idő változatlan felhős. Csapadék nem volt. A hőmérséklet tegnap 5-8 fok Celsiusra emelkedett. Éjjel gyenge fagyok voltak. Jólát. Változóan felhős, nyugtalan idő hőszüllyedéssel és legfeljebb délen kevés csapadékkal (havazással).

Az osztályosorszájék mai húzásán 30.000 pengőt nyert: 1669, 4000 pengőt nyert: 25337, 3000 pengőt nyert: 69764, 2000 pengőt nyertek: 28676 69626 75632 1000 pengőt nyertek: 16262 26321 34041 46243 67634 27280. 800 pengőt nyertek: 13708 38199 50489 67835 70469 33511. 600 pengőt nyertek: 2650 4578 29777 33440 5734 70668 73647. 500 pengőt nyertek: 1959 3249 3443 11193 20883 21363 28126 28218 46727 46770 51296 52995 53946 56021 58276 (5026 66726 72296 80106 80434. 400 pengőt nyertek: 2319 2951 3101 4230 6435 7333 18003 19320 22214 23297 25313 17166 27915 29067 32489 33987 34133 35826 38845 39637 40530 42843 45471 46037 46923 48033 50404 54407 59795 60003 65630 65882 66260 66261 67533 (6279 70458 70868 71613 72534 73511 79491 81151 83451. 300 pengőt nyertek: 99 1883 2291 2759 3048 3086 3352 4226 4660 4788 5659 6236 7121 7391 7457 7927 8580 8090 9449 9772 10159 10232 12016 13184 13324 15799 17392 18340 20070 20388 22603 24271 25850 30286 31147 31543 32208 32319 32505 33258 33745 37063 37063 37405 38152 40434 41016 41214 41960 43106 43413 44417 44496 45096 45719 46030 46995 47932 48962 48357 50691 53745 53764. 300 pengőt nyertek: 55552 55691 55715 55790 59681 57083 57874 58287 59391 60223 61033 62009 62530 62905 64852 65026 65568 66515 66916 71526 71584 71576 73184 73548 73870 74217 74313 74403 74622 75704 76874 77635 77960 77963 79143 79496 81504 82568 82892. Kihúzták ezenkívül közel 1800 sorsjegyet 150 pengős nyereleményvel.

Dr. Györfli Imre beszámolója. A debreceni szociáldemokrata párt f. évi február hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor a Munkás Otthon nagytermében népgyűlést rendezt. amelyen Györfli Imre országgyűlési képviselő beszámolt a Dr. Györfli Imrén kívül a népgyűlésen beszédet mondó Propper Sándor országgyűlési képviselő is.

Tízmillió család használja a rádiót az Egyesült-Államokban. Washingtonból írják: W. D. Terrel, a kereskedelmiügyi miniszternek rádióosztályának vezetője hivatalos statisztikát közöl az Egyesült-Államokban bevezetett rádiókról. Míg 1922-ben összesen körülbelül hatvan ezer család vezette be lakásába a rádiót, 1929-ben ez a szám meghaladta a tízmilliót. 1928-ban rádiókészülékekért és rádiószerkezetekért 650.550.000 dollárt fizettek ki és a kivétel 10.907.000 dollárt tett ki. Mivel összesen 29 millió családból áll az Egyesült-Államok egész lakossága, tehát még mindössze 19 millió család nem használja Amerikában a rádiót.

A magántisztviselők e hó 22-én este 8 órakor tartják szokásos összejövetelüket, mely egyuttal ismerkedési estély a legközelebb megtartandó bárra. Vigalmi bizottság.

A Debreceni Vasutas Sport Club március hó 9-én, délelőtt 10 órakor tartja évi rendezés közgyűlést a MÁV műhelytelep nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Előnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Pénzügyi jelentés. 4. Számvizsgálók és gazdasági bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 5. A közgyűlést legalább 8 nappal megelőzőleg írásban benyújtott indítványok tárgyalása. 6. Tisztaújítás. Amennyiben a f. évi március 9-iki közgyűlés határozatképtelen lenne, a jelzett helyen és tárgysorozattal f. évi március hó 16-án délelőtt 10 órakor fog megtartani, amikor is a megjelentek számára való tekintet nélkül fog határozatokat hozni. Az elnökség.

Eljegyzési, esküvői meghívókat izlésesen olvasón készíti, a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdája, Piac uca 49. II. udvar.

FE.ÉR. RNYAK

Kicsodák, mikor, hol?

„A kormány gazdasági politikája tíz év óta rossz uton halad és elérkezett a teljes csődhöz“

Vass miniszter beismerte, hogy a betegápolási rendelet nem tartható fenn a mostani szigorúságában — Ha a gyógyíthatatlan betegek menhelyét megynként felállítják, akkor enyhülni fog a kórház krízis

Budapest, február 19. A ház mai ülésén folytatták a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgyalását. A kormánypárt valamennyi ellenzéki indítványt leszavazott. Ezután áttértek az interpellációkra. Steuer György volt az első interpelláló, aki rámutatott arra, hogy a trachoma nagy arányokban terjed az országban.

Vass József népjóléti miniszter válaszul Steuer Györgynek megállapítván, hogy a legnagyobb erővel hajlandó folytatni a küzdelmet ez ellen a nyavalya ellen. Arra törekszik, hogy a kórházakban külön szemész osztályok legyenek.

A következő interpelláló Kun Béla: — Karácsonykor múlt egy éve, hogy a népjóléti miniszter, mint nagyprépost, gyönyörű beszédet mondott Kalocsán a népjóléti feladatokról, de ezekkel teljesen ellentétben áll az a két rendelet, amit nemrég kiadott. Ez a két rendelet a beismerése annak, hogy a kormány gazdasági politikája tíz év óta rossz uton halad és elérkezett a teljes csődhöz.

Ha a városok a kórházi és a kórházon kívüli segélyezését sajátukból akarják megoldani, ugy újabb 20-25 százalékos pótdadót kellene kivetni.

Mondja meg a népjóléti miniszter, honnan vegyenek a városok pénzt a betegek kórházi ápolására? Vidéki adatokat sorol fel ezután Kun Béla, amelyekből kiderül, hogy a költségmegvonás miatt mennyi beteget kellett elbocsátani a vidéki kórházakból.

Kun Béla azt követelte, hogy a miniszter vonja vissza két rendelkezését, mert ezzel az állam méltóságát sérti.

Vass József: Egyetlen kórházat sem lehet arra alapítani, hogy a szegény betegek után fizetendő kincstári járulékból tartják fenn.

A kórházfenntartó kötelessége arról gondoskodni, hogy a kórház megfelelően ellátszék.

A rendelet, amely — mondotta a miniszter — az én nézetem szerint sem tartható fenn most.

Kulturgyönyörök Jugoszláviában. 1929. év őszén több tanítóképzőt szüntettek be Jugoszláviában. Ezek között volt a szabadkai is, amely a legnépszerűbb és pedagógiai szempontból a legjobb volt. A felvett tanulók elhelyezkedéséről nem gondoskodtak hivatalosan, erről csak akkor értesítették őket, amikor a megszüntető végzést kihirdették úgy, hogy ennek következtében többben nem tudtak más intézetbe beiratkozni. A beszűntetett képzők helyébe másutt állítottak fel újat, így egyet Belgrádban. Jellemző a belgrádi állapotokra, hogy az ottani képezdészek minden felügyelet nélkül élnek, éjjel-nappal szabadon járhatnak s nem ellenőrzik, hogy hány órákat s mikor kerülnek haza. Most a tanév ötödik hónapja végén még nincsen ma sem végleges érendjük, sem leendő tanáruk, de még van olyan tárgy is, amelynek a tankönyve sincs megállapítva.

Ha bármilyen művészi fényképre van szüksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.

tani szigorúságában, megszűnik, érvénytelené válik abban a pillanatban, amikor sok mellékérdés megoldható lesz.

A kórház nem menház, a kórház nem agok menedékhegye, se a munkanélküliek.

Minden kórházban van ugynevezett kórház-töltelék, amely alól szabadddá kell tenni a kórházakat. Meg kell alkotni a gyógyíthatatlan betegek menhelyét, fel kell állítani megynként a menedékházakat és a belügyminiszter támogatásával a szükséges intézkedések ebben az irányban már folyamatban vannak.

A rendeletet — ugymond a miniszter — nem vonom vissza, de pótolni fogom abban a pillanatban, amint a költségvetési tárgyalások amnyira előrehaladnak, hogy láthatom, hogy a hitelkeretek elegendők az egészségügyi intézkedések létesítésére. Kérem válaszem tudomásulvételét.

Kun Béla nem veszi tudomásul a népjóléti miniszter választát.

A Ház tudomásul veszi a választ. Sándor Pál interpellációjában a szén- és cementkártyell áremelését tette szóvá. Bud János kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a szén- és cementárak külföldön is emelkedtek, de ha a szükség úgy kívánja, vámleszállításokkal fog élni.

Tobler János azirányban érdeklődött, hogy tényleg nagyobb számú létszámcsokkentést akar a kormány a postán végrehajtani. — Bud János kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy létszámcsokkentésről csak akkor lehet szó, ha ezt a forgalom csökkenése megköveteli.

Reisinger Ferenc interpellációjában megkérdte, hogy igaz-e, hogy leépítik a miskolci MAV műhelyt és az, hogy a miskolci MAV üzletvezetőségét Debrecenbe helyezik. — Bud János kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy vannak bizonyos tervek, de miután a tanácskozások folyamatban vannak, konkrét választ nem adhat az interpellációra.

Ezután az ülés este fél 8 órakor véget ért.

Szakosztályi ülések. A debreceni Ipartestület kerék- és kocsigyártó szakosztálya e hó 22-én, szombaton este hat órakor az Ipartestület kistanácstermében, rendkívül fontos ügyben szakosztályi ülést tart, amely ülésre a tagok teljesszámú és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége. — A férfiszabómesterek szállítási csoportja ma, csütörtökön este hét órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyben ülést tart, amelyre a csoport érdekelt tagjai feltétlen és pontos megjelenését kéri az elnökség. — A cipész-, cipőfelszeréskészítő és papucsos szakosztálya e hó 23-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel tartja tisztújító közgyűlését az Ipartestületben. Tárgy: előhárósági rendes és pótagok választása, valamint igen fontos folyó ügyek. A tisztújító közgyűlésre a szakosztály tagjait ezuton hívja meg a szakosztály elnöksége.

A Debreceni Független Újság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezménnyel használhatják a Debreceni Független Újság Kölcsönkönyvtárát.

Tavasszal építeni kezd a református egyház a halápi tanyai lelkészi lakot. A debreceni református egyház tudvalevőleg két tanyai lelkészséget akar létesíteni és a szükséges épületek céljaira már telket is kapott a várostól. Most az egyház vezetősége azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a halápi lelkészlak telkét pontosan jelölje ki, mert az egyház már a tava szon hozzá akar fogatni az építkezéshez és szeptemberre fel akarja építtetni a halápi tanyai lelkészi lakot. A polgármester megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a telkek idejért rendelkezésére álljon az egyháznak.

Egy fényképfelvétel és mindig hú marad az angol „Ilford“ hoz!

Nem rendszeresen külön burkolási bizottságot. Aczél Géza nyugalmazott főmérnök indítványozta, hogy létesítsen a város külön burkolási bizottságot, amely csupán a burkolási ügyekkel foglalkoznék, a szerződéseket és a munkálatok folyását őrizné ellen. Az így a mai tanácsülésen került a polgármester elé, aki úgy határozott, hogy mivel a burkolási ügyek intézéséről szabályrendelet intézkedik, nincsen módjában helyt adni az indítványnak.

Amatőrfényképek, tökéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut 34. Telefon 10-29.

Hogyan él az átlagos amerikai ember? Egy északamerikai újság körkérdesben fordult olvasóihoz, állapítsák meg számszerűen, hogy az átlagos amerikai ember, ha 80 évig él, miképpen tölti az életét. A körkérdes eredménye az, hogy az ilyen amerikai polkárnak pl. borotválkozással 140 napot, 23 órát és 19 percet, a nyakakendője megkötésére 18 napot, 12 órát és 06 percet kell szentelnie. Az ingomb keresése 7 napot vett igénybe, a boszszankodás pedig 186 napot 18 órát és 10 percet foglalt le. Étekezéssel 6 évet, alvással pedig 26 évet, 312 napot, 18 órát és 32 percet tölt az átlag amerikai, ha 80 éven át él.

Fényképfelvételeket Liener Béla személyesen eszközli Csapó u. 1. alatti műtermében!

Az állatfoglalmi szavatosság — az 1923. t.-c. rendszeres magyarázata a joggyakorlattal — megjelent második bővített kiadásban. Dr. Gaar és dr. Pollyák szerkesztésében. Ára 3 Pengő. Kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében.

Versenyválasztás a városnál földmunkákra. Debrecen város világítási vállalata a gáz- és vízvezetékek elhelyezése körül előforduló földmunkákra versenytárgyalást hirdetett. Most bontották fel a beérkezett ajánlatokat, amelyek összegszerű része a következő: Lukács Vilmos és Testvére 43,532; Építő Földmunkás Szöv. 48,951; Agrikultura 50,048; Rozgonyi 50,735; Vitéz Siposs László 55,000; Balla 68,000; Vitéz Bartha 73,000 pengő. A három legelősebb ajánlatot a kisgyűlés elé terjeszti a polgármester, hogy az válassza ki közülük a legmegfelelőbbet.

Dr. Elek László bolklínikai tanárségéd városi rendfését Csapó uca 4. I. em., d. u. 2-től fél 4-ig megkezdte.

Fráter Lóránd, a nagy magyar nóta-költő március 16-án, este 6 órakor magyar nóta-estélyt tart Debrecenben, az Arany Bika-szálló hanversenytermében.

6 d.b. művészi lap P 4 „Corvin“ fotoszalonban. Hatvan u. 6. I. z. hitközségi palota.

Corvin fotoszalon Hatvan uca 6. I. z. hitközségi palota. Központi fűtés!

„Emmy“ nődívat szalon Piac uca 79. Elsőrendű munka. Eredeti párisi Sníttek.

Amatőrök és szakfényképezők a világhírű „Ilford“ londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolaboratóriumában szerezhetik be! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedűs és Sándor-ház.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangúlag dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Törökszentmiklósi Galambos-malmi lisztek kaphatók a Deutsch-féle üzletekben.
— **Kerékpár**, kocsis és szekérműtáblát szállít Pauló vésnök, Batthyény ucca 22.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, február 20.
Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik **Negro Ivánka** (ének), **Solty György** (zongora) és **Hidy-Gyulai Mária** (hegedű). Zongorán kísér: **Polgár Tibor**.
12.05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.
4: **Rádió Szabadegyetem**. (Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása.) 1. Régi magyar katonai indulók. Előadja a m. kir. 2. honvédség zenekara. Vezényel: **Szeghő Sándor** karnagy. 2. **Krepuska István** dr. egyetemi tanársegéd: „A hallásról.” 3. Régi magyar katonai indulók. 4. **Dr. Massány Ernő**: „Védekezés a kétsői tavaszi fagyok ellen”. Utána: Időjelzés, időjárás és vízállás-jelentés.
5.10: A földművelésügyi minisztérium rádió előadásorozata. Vitéz **Fodor Vince**, **Kecskeméti** th. város erdőmérnöke: „Tanya-fásítás.”
5.40: Az **Első Budapesti Citerakör** hangversenye. Vezényel: **Bundschuh István** karnagy.
6.45: **Angol nyelvoktatás**.
7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása.
7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése: „**Farsangi lakodalom**.” **Vigopera** 3 felvonásban. Szövegét írta: **Vajda Ernő**. Zenéjét szerzte: **Poldini Ede**.
Majd: **Magyar Imre** és **cigányzenekarának** hangversenye.

Külföld.
Bécs. 11: Z. 3.30; Z. 4.50; F. 7: Derüs elbeszélések színházi ember életéből. 8.05: Opera.
Berlin. 4.30: Z. 7.30; Hg. 8.30: Vigjáték.
Utána 12.30-ig Tz.
Hamburg. 4.15: Régi dalok lanton. 5.55: Z. 8.15: Hg. 10.20: Kz.

Regény

HAMUPIPÓKE

FANTASZTIKUS ELBESZÉLÉS.
IRTA: **F. M. DOSZTOJEVSKIJ**.
PIROSKA KÁROLY FORDÍTÁSA. 11
Amikor kiálltam a revolver érintését, megbosszultam egész komor multamat. És ámbár erről senki semmit sem tudott meg, de tudta ő és ez mindenem, az ábrándjaimban a jövőm minden reménye. Ő volt az egyetlen ember, akit a magam számára akartam alkotni s más nem is kellett nekem — és ime ő mindent megtudott, vagy legalább is megtudta azt, hogy igazságatlanul sietett az ellenségeimhez csatlakozni.
Ez a gondolat fellekesített. Az ő szemében már nem lehettem alávaló, legfeljebb különös ember; s ez a gondolat mindaz után, ami történt, szinte tetszett nekem, a különös nem gyalázat, sőt ellenkezőleg, a női jellemet gyakorta vonzza. Egy szóval én készakarva halasztgattam a végső kibontakozást. Ami eddig történt, az elégséges az én nyugalomra s elég képet és anyagot adott az én jövőm ábrándjához. Hisz ebben van a nyomorúság, hogy ábrándozó vagyok. Nekem volt anyagom az ábrándozásra, róla pedig azt hittem, hogy várni fog.
Igy mult el az egész tél. Valahogy vártam valamire. Igen szerettem lopva rátekinteni, amikor a külön asztalkája mellett üldögélt. Fehérnemű varrással foglalkozott, néha esténként olvasgatott, a könyveket az én szekrényemből szedte elő. A könyvgyűjteményem szintén csak a ja-

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Kassa. 12: Z. 1.10; G. 8.05: Tót népdalok. 8.30: Tz. 9.30: Hg. 10.15: G.
Milánó. 5: Hg. 7.15; Z. 9.15; Hg. 11.40: Kz.
Prága. 11.15: G. 12.35; Z. 4.30; Z. 7.05: Z.
8: Színműelőadás. 10.15: G.
Róma. 5.30: Ének és zenekar. 9.02: Opera.
Zágráb. 5.15: Kz. 7.30: Opera.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK d. u. 3 órákor: **SIRALOMHÁZBAN; ÖZV. VARGA AB-RISNÉ**. Zónaelőadás. Mérsékelt hely-árak.
CSÜTÖRTÖK este 8 órákor: **KATICA**. D) bérlet.
PÉNTEK este 8 órákor: **MISS AMERICA**. Bérletszünet.
SZOMBAT este 8 órákor: **AZ ÉGŐ VÁROS**. Kardoss Géza felléptével. Bemutató.

A SZÍNHÁZI ÉRDEK

Ma este 8 órákor a szenzációs sikerű operett-újindulás:
KATICA
Perle D'or, a világhírű párisi fényrevütáncosnő és Katona Mária táneművész nő vendégfelléptével.
Bemutató! Bemutató! Bemutató!
A **Tűzek az éjszakában** trilógia második része. Minden idők legnagyobb irredanta drámája **Kardoss Géza** felléptével.
ÉGŐ VÁROS
Bemutatóelőadás szombaton, február 22-én.

MOZI

URÁNIA

TELEFON: 12-51
AZ URÁNIA ÚJ MŰSORA. Az Uránia mozi szerdán este új műsört mutatott be publikumának, amely zsufozásig megtöltötte a mozgóképszínházat. A műsört a „Szervusz Debrecen!” című debreceni filmrevü vezette be, amelynek felvételeit vasárnap készítették el s a premier öröndős gyorsasággal három napon belül zajlott le óriási siker mellett. A Piac ucca vasárnap déli nyüzsgő képe volt a revü témájának gerince s a debreceni korzó

ismert alakjai egymásután vonultak fel a mozi vásznán. Ezenkívül néhány debreceni nevezetesség szerepelt még a revüben, amelynek szellemes feliratait külön meg kell dicsérni. A Sztambuli fegyenc című Ufa társadalmi dráma került ezután bemutatásra. Az izgalmas kalandorfilm minőségig lekötötte a közönség érdeklődését. Betty Aman és Heinrich Georg művészi játéka kiemelkedő teljesítménye ennek a német filmnek. A Hollywoodi rejtelmek című Metro vigjáték is osztatlan tetszést aratott kacagató, ügyes fordulataival. Ez a film nem csupán mulatságos, hanem tanulságos is, hiszen a színhely a filmvilág fővárosa: Hollywood és a szereplők: Hollywood hírességei, a világhírű filmszínészek. A filmműtermek kulisszái mögött zajlik le a cselekmény, amelyet Marion Davies, a szép szőke filmprima-donna sugároz be kivételes tehetségének fényével. (—as)

Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9 órákor:
— Csak 16 éven felülieknek! —
1. **Szervusz Debrecen!**
(Felvételek a debreceni korzóról 1500 szereplővel.)
2. **A sztambuli fegyenc**.
(Ufa társadalmi dráma 8 felvonásban, főszereplő: Betty Aman és Heinrich Georg.)
3. **Hollywoodi rejtelmek**.
(9 felvonásos Metro vigjáték, a főszereplő Marion Davies, közreműködik: Chaplin, Rod la Rocque stb.)
Pénztárnyitás délelőtt 11 órákor, délután előadás kezdete előtt 1 órával.

SPORT

Kerületi birkozó csapat bajnokságok Debrecenben

A Magyar Birkozó Szövetség kelet-magyarországi kerületéhez tartozó egyesületek még pedig a Debreceni Torna Egylet, Debreceni Egyetemi Atlétikai Club, Debreceni Vasutas Sport Club, Debreceni Munkás Testező Egylet, Karczagi MOVE Sport Egyesület és a Püspökladányi Levente Sport Egylet közös rendezésben lebonyolították február hó 23. napján, vasárnap a DTE tornacsarnokában délután 4 órai kezdettel a kerületi birkozó csapatbajnokságokat. Ezen bajnokságok teljes lebonyolítása négy vasárnapot vesz igénybe, úgy hogy a versenyek a fenti napon kívül a következő napokon fognak még lebonyolítani: március 2—9. és 16 napjain.
A fenti versenyekre az egyesületek már a legnagyobb előkészületeket megtették és így a versenyek sikere biztosítva van. A fenti egyesületek a legjobb versenyzőiket indítják, hogy maguknak biztosítsák a büszke kerületi bajnoki címet, amelyet — ismerve a kerületi

Karl Sternheim drámaíró feleségül vette Pamela Wedekind-et, Wedekind leányát.

egyesületek erejét, igen heves küzdelmek után nyerhető csak el. A rendezők igen helyes ér-zékkel átértve a verseny fontosságát s azt, hogy a közönségnek a legszebb versenyekre emlékeztető versenyeket nyújtanak, a lehető legnagyobb agilitással dolgoznak úgy a tréning termekben mint a zöld asztalnál.

Budapest, február 19. A B. T. bíróküldő bizottsága a vasárnapi Boeckay—Nemzeti mérkőzésre Antalciosot küldte ki bírónak.

Nagy készülődés előzi meg a Nemzeti—Boeckay mérkőzést.

Vasárnap lesz Debrecenben az első bajnoki mérkőzés, amely a Nemzeti csapatát kényse-riti a debreceni pályára, hogy a Boeckayval erejét összemérje. A vendégcsapat meglehetősen gyengén áll a tabellán, a kiesési zónában fekszenek ellenfelei és mint köztudomás, az ilyen kétségbeesetten küzdő csapat ellen a leg-nehezebb játszani. A Boeckay is tudja, hogy a nehezebb feladat most következik számára, éppen ezért elbizakodottság nélkül, szorgalmasan készülődik a vasárnapi találkozóra, amelynek két pontja mindkét küzdő fél számára igen sokat jelentene.
A Boeckay játékosai kedden, a pécsi fardal-makra tekintettel nem tartottak tréninget, szerdán azonban kondíciót javító mozgási gyakorlatokat végeztek. A csapat csütörtökön kétkap- tréninget tart, aztán pihenő következik és változatlan összehállásban várja a vasárnapi összecsapást.
A Nemzeti csapatának összeállítása a sok sé-riült játékos miatt bizonytalan. Szendrő háttér és helyettese, Flóra is a sérültek listáján van, éppugy mint Odry, aki Volentik örökébe lépne a centerházi posztban. A nagy tartalékgárda azonban bőven ontja a játékosokat s így a csá-pat csak papíron fog látszani gyengébbnek mint rendezés.
Meghívó. A Debreceni Munkás Testező Egylet birkozó szakosztálya ma, csütör-tökön este, pontosan 7 órakor az egyesületi tréning helyiségében a kerületi csapatbajnok-ságok ügyében szakosztályi ülést tart, amely-

nap előtt rettenetes elgondolkozottságot figyeltem meg nála; nem szótlanúságot, hanem tündést. Ezt hirtelen állapítottam meg. Ő akkor a munkája mellett üldögélt, fejét a varrásra hajtva és nem látta, hogy nézem őt. És ekkor egyszerre szemembe ütközött, hogy ő olyan vékony, so-vány, változott, arcoskája sápadt, ajkai színtelenek, mindez engem, a tündősével együtt szertelenül meglepett. Már azelőtt is sokszor hallottam a rövid, száraz kö-hécselését, különösen éjjelente. És azon-nal felkeltem és elküldtem dr. Schröderért anélkül, hogy neki szóltam volna.

Schröder másnap eljött. Az asszony igen csodálkozott és majd engem, majd az orvost nézte.
— De hiszen én egészséges vagyok! — mondta zavart nevetéssel.
Schröder nem is igen vizsgálta (ezek a doktorok sokszor igen figyelmenlesek) s csak annyit mondott nekem a másik szo-bában, hogy ez még a betegségre marad-ványa s nem volna rossz, ha tavasszal va-lahova a tenger mellé mennék, vagy ha ez nem lehet, akkor kiköltöznék valahova tanyára. Szóval semmit sem mondott, csak néminemű gyengeségről beszélt. Mikor Schröder e' ment, az asszony újból ki-jelentette, retentő komolyan tekintve rám:
— Én teljesen, teljesen egészséges va-gyok.
De amikor ezt mondta, hirtelen elpirult, szemmel láthatólag szégyenében. Valóban szégyenkezett. Őh most már megértem: szégyellte, hogy még mindig a férje va-gyok, hogy úgy gondoskodom róla, mint egy valóságos férj. De akkor nem értettem meg s a pirulását megbékéltsgnek vettem (hályog!). (Folytatása következik.)

az én szememben annyira le volt győzve, megalázva, eltiporva, hogy néha kinosan megsajnáltam, ámbár emellett határozot-tan tetszett az ő megaláztatásának esz-méje. Ez a mi egyenlőtlenségünk ideája tetszett nekem...

E télen volt néhány alkalmam, hogy készakarva néhány jótettet kövessék el. Elengedtem két adósságot és egy szegény asszonynak minden zálog nélkül pénzt ad-tam. A feleségemnek mit sem szóltam er-ről, mert nem azért tettem, hogy ő erről tudomást szerezzen. De a szegény asszony maga jött el megköszönni és csaknem térdre hullott. Így aztán megtudta s ne-kem úgy látszott, hogy az asszonyról meg-elégedéssel vett tudomást
Közeledett a tavasz, már április derekán jártunk, leszedtük a dupla ablakokat és a nap éles sugarakkal kezdte megvilágítani szobáinkat. De a függöny ott lógott előt-tes és vakká tette az értelmet. Végze-tes, rettenetes függöny. Hogyan történt, hogy a hályog végre lehullt szememről s én végre mindent megláttam, mindent megérttem? Véletlen volt-e, vagy egy végzetes nap jött az idők kerekén, vagy a napsugár gyújtott tempuló agyamban új gondolatot, új talányt? Nem, nem gondo-lat, nem talányról volt itt szó, hanem egy-szerre ficánkolni kezdett egy idegszál, egy holt idegszál. Megrázkódott és feléledt és bevilágította egész eltompult lelkemet és ördögi büszkeségemet. Akkor egyszerre felugrottam a helyemről. Igen, hisz az egyszerre és váratlanul történt. Az est be-állta előtt történt, ebéd után öt órákor...

II.
A LEPEL HIRTELEN LEHULL.
Két szót mindenk előtt. Még egy hó-

re a szakosztályi gára pontos meg- A Magyar Bir- tének igazgató tar- igen fontos tárgy- külön természet- A Reáliskola s nye a debreceni- mára szombaton a- az intézet tor- senyszámokkal: ugrás nekifutás- függeszkedés. Nev- 6 óráig Hadházy mére küldendők. és számonkint 30- egyötöse czüstözö- bronzérmét, IV—V könyv jutalmakat IV. díj 10, V. díj 17-nél több indúl- lyezettek is díjazt- A DEAC atléta- kedd és csütörtök- sárnap délelőtti fé- Hadházy Dezső te- az egyetemi spor- osztály ezután is a gyakorlási órák- Az 1929—30. ta- noki verseny má- távolságon, egyes- zére.

AUTO

Rovatvezető

Két előadás

TTAC debrecen- este 9 órákor az- den összejövettel- érintő és a tagok- ügyeket beszélk- törökön megtart- érdekessége lesz, megnyerni az elő- pesti gépészmér- torok elektromos- Előadásában rész- leginkább használ- vált elektronos- nők előadása utá- rendőrségi fogal- lekedési rendelet- autósokat és mo- A TTAC tagjai- adások meghallg- érdeklődőket is- a város, vármeg- az előadásokra.

KÖZÖ

A délelőtti órá- buza 70—80 fill- salomba, sőt az- árcemelkedések- járabb volt a ro- mási határidőre- vullások is voltak- tesen erősen meg- zot is, amelyg- A tengeripiacok- sek keretében ké- rendkívüli szállá- készúráváron a- pedig 30—40 fill- sában kötötték- Hadházy: Let- 21.84—85, május- ber 22.80, zárlat- zárlat 12.60—61, október 14.50, zá- 13.70, zárlat 13.90—50, Tranzit-t- 13.90—92. Készárnyzet- tiszai 77 kg 23.6- 79 kg 24.36—24.6- 77 kg 22.30—22.5- 22.70—23.00, 80 kg

Hibá

töké

Föld

re a szakosztályi tagoknak az ügy fontosságára pontos megjelenését kéri az Elnökség.

A Magyar Birkózó Szövetség keleti kerületének igazgató tanácsa pénteken este 6 órakor igen fontos tárgysorozattal az Angol Királynő külön termében ülést tart.

A Reáliskola sportkörének atlétikai versenye a debreceni középiskolák tanulójának számára szombaton délután 4 órai kezdettel lesz, az intézet tornacsarnokában, az alábbi versenyszámokkal: Magasugrás helyből, magasugrás nekifutással, bakugrás, rudmászás, függészkodás. Nevezések február 20-án délután 6 óráig Hadházy Dezső testnevelési tanár címére küldendők. Nevezési díj személyenként és számonként 30 fillér. Minden versenyszám győztese ezüstéremmel, II. közép bronz, III. kis-bronzéremmel, IV-V. helyezett különböző sportkönyv jutalmakat kap. A II. díj 4, III. díj 7, IV. díj 10, V. díj 13 induló esetén adatik ki, 17-nél több induló esetén pedig további helyezettek is díjaztatnak.

A DEAC atlétikai mezői futótréningjei kedd és csütörtökön délután fél 4 órától és vasárnap délelőtt fél 11 órától tartatnak meg Hadházy Dezső testnevelési tanár vezetésével az egyetemi sporttelepen. Az atlétikai szakosztály ezúton is felhívja versenyzőit, hogy a gyakorlati órákon pontosan jelenjenek meg.

Az 1929-30. tanévi egyetemi mezői futóbajnoki verseny március 29-én lesz kb. 3 km. távolságon, egyesek és kari 3-as csapatok részére.

AUTO ES MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHÁLY.

Két előadás a TTAC csütörtöki összejövetelén

TTAC debreceni tagjai minden csütörtökön este 9 órakor az Angol Királynő különtermében összejövetelt rendeznek, amelyen a klubot érintő és a tagok érdeklődésére számot tartó ügyeket beszélnek meg. A február 20-án, csütörtökön megtartandó összejövetelnek külön érdekessége lesz, hogy sikerült a TTAC-nak megnyerni az előadásra Nádás István budapesti gépészmérnököt, aki az autók és motorok elektromos berendezéséről tart előadást. Előadásában részletesen ismerteti meg a ma leginkább használatban lévő és legjobban bevált elektromos berendezéseket. Nádás mérnök előadása után dr. Tóth Sándor államrendőrségi fogalmazó tart előadást az új közlekedési rendeletről, különös figyelemmel az autósokat és motorosokat érintő pontokra.

A TTAC tagjait a vezetőség felkéri az előadások meghallgatására s egyben közli, hogy érdeklődőket is szívesen látnak. A titkárság a város, vármegye vezető köreit is meghívta az előadásokra.

KÖZGAZDASÁG

Terménytorzsa.

A délelőtti órákban a márciusi és a májusi buza 70-80 fillérrel magasabban került forgalomba, sőt az októberi búzáknál is 50 filléres árcsökkel voltak. Még a búzáknál is szilárdabb volt a rozs, amelynél a márciusi és a májusi határidőre átmenetileg 1 pengő árjavulások is voltak. A nagy emelkedés természetesen erősen megszilárdította az októberi rozst is, amely ugyancsak 60-70 fillérrel javult. A tengerpiacra is 40-50 filléres árcsökkel keretében kötötték az üzleteket és a mai rendkívül szilárdosra nézve jellemző, hogy a készáruvásáron a buza szintén 30-50, a rozs pedig 30-40 fillérrel drágult és 15 fillérrel drágábban kötötték a készáruvásáron a tengerit is.

Határárjegyzék: Buza: Március 21.70, zárlat 21.84-85, május 22.58, zárlat 22.79-80, október 22.80, zárlat 23.09-10, Rózs: Március 12.25 zárlat 12.60-61, május 13.08, zárlat 13.44-45, október 14.50, zárlat 14.63-65, Tengeri: Május 13.70, zárlat 13.90-92, július 14.35, zárlat 14.45-50, Tranzit-tengeri: Május 12.69, zárlat 13.90-92.

Készáruárjegyzék: Buza: március 77 kg 23.65-24.05, 78 kg 24.00-24.30, 79 kg 24.36-24.65, 80 kg 24.45-24.75, május 77 kg 22.30-22.55, 78 kg 22.50-22.75, 79 kg 22.70-23.00, 80 kg 22.85-23.10, fejezm. 77 kg

21.75-22.00, 78 kg 22.00-22.10, 79 kg 22.30-22.45, 80 kg 22.45-22.60, pestm. 77 kg 21.90-22.15, 78 kg 22.15-22.35, 79 kg 22.40-22.60, 80 kg 22.50-22.75, bácskai 77 kg 21.90-22.20, 78 kg 22.15-22.40, 79 kg 22.40-22.65, 80 kg 22.50-22.33, Rózs: pestv. 12.20-12.30, egyéb rozs 12.20-12.30, tak. árpa I. 15.50-16.20, tak. árpa II. 15.00-15.30, felsőm. sörárpa 20.00-22.00, egyéb sörárpa 18.00-20.00, köles 10.50-12.00, tiszai tengeri 13.15-13.30, egyéb tengeri 13.00-13.25, zab I. 13.80-14.20, zab II. 12.75-13.15, korpá 9.50-9.80, lucernamag 13.5-15.5, lóheremag arankás 75-90.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.70-27.85, Belga frank 79.40-79.80, Cseh korona 16.86-16.96, Dán korona 152.70-153.30, Dinar 9.95-10.03, Dollár 50.20-57.120, Francia frank 22.45-22.75, Holland forint 229.00-230.00, Lengyel zloty 63.95-64.25, Lira 3.37-3.41, Léva 4.11-4.17, Lira 29.75-30.05, Német márká 136.10-136.70, Norvég korona 152.50-153.10, Osztrák schilling 80.275-80.675, Spanyol pezeta 68.40-71.40, Svájci frank 110-110.50, Svéd korona 153-153.60.

Törlesztéses kölcsönöket

(hosszulejratu) és egyéb

gazdakölcsönöket

a legolcsóbb kamattal folyósítat a

TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Hunyadi ucca 2. szám
Telefon 17-49.

Ügynököket keresünk

jól bevezetett cikkek előadására. Komoly, megbízható munkaerők — lehetőleg nyugdíjasok — jelentkezzenek. Püspöki palota 11.

ELÁRVEREZÉK Debrecenben, Jókai ucca 52. szám alatt 1814 P-re becsült butorokból, bolti berendezésekből és bolti árucikkekből álló ingóságokat 1930. évi február 20-án délután 5 órakor.

Lőrincz Endre bir. végrehajtó.

ARVERÉSI HIRDETÉNY. Elárverezek Debrecenben. Vendég ucca 61. sz. alatt e hó 20-án d. e. 12 órakor 2000 pengőre becsült személyautót.

Debrecen, 1930 január 24.

Szilágyi Lajos kir. bir. végrehajtó.

ARVERÉSI HIRDETÉNY. Vh. 125-1930. szám.

A debreceni kir. Járásbíróságnak 1929. Pk. II. 45289. számú végzése folytán dr. Fényes Jenő H. ügyvéd által képviselt Klein Hermann és fia javára alperes debreceni lakos ellen 766 P 04 fillér tőke, ennek 1929. évi eddigi és a még felmerülő költségek, valamint az ezenel csatlakoztatott eddig jogerős végrehajtási zálogjogot nyert Magyar Leszámitáló és Pénzváltó Bank 500 P; 1929. Pk. II. 41744. sz. Alt Gyula börgyár és Keresk rt. 500 P; 1929. Pk. II. 42728. sz. a végrehajtók követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — 1930. évi február hó 20. napjának délelőtt 12 órakor Helyben. Vendég ucca 61. szám alatt a H. kir. Járásbíróság 1929. évi 47848. sz. végzése folytán 1929. Pk. II. 39291. sz. jkönyvben 5. tétel alatt le, illetve felülfoglalt 2000 pengőre becsült ingó, u. m.: személyautó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. sz. 107. és 108. §§. értelmében.

Debrecen, 1930. évi január hó 24. napján.

Szilágyi Lajos kir. bir. végrehajtó.

Gyönyörű világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások

minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadó a Piac uccán. A III. emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére.

Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt könyvkereskedésben.

Gyönyörű sötét diófa ebédlő jutányosan eladó

Ferenc József ut 7. II. udvar.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban

SINGER

VARRÓGÉP

MINDENT VARR. STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

DEBRECEN, PIAC UCCA 70.

Takarékosság kötelékéből kiváltam

és a Takarékoság könyvecskéire csak folyó hó 28-ig szolgáltatok ki árukat. Saját készítményű bőrkeztüimmal továbbra is a legszolidabb árak mellett állok a nb. vevőim rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

Schön Sándor

keztü., kötszer és orvosi műszertára Debrecen. Piac ucca 14. sz. alatt.

Háborus könyvujjdonságok

- A NAGY KADER. Feljegyzések a forradalmi Oroszországból. Irta: Munk Artur. Kötve 6.—
- GRISA ÖKMESTER. Regény. Irta: Arnold Zweig. 2 kötet. Füzve 6.— Kötve 8.—
- SZIBÉRIA GARNIZON. Irta: Markovits Rodion. Már 4 kiadás fogyott el belőle. Kötve 4.80
- AZ ARANYVONAT. A „Sibériai garnizon” folytatása. Irta: Markovits Rodion. Kötve 4.80
- TIZENNEGY JULIUSA. A háboru kitérésének előzményei, a monarchia külügyminiszterének működéséről szenzációs leleplezések. Irta: Emil Ludwig. Kötve 8.50
- NYUGATON A HELYZET VALTOZATLAN. Irta: Remarque. Eddig 1 millió példány fogyott el a német kiadásból. Füzve 3.60
- A HÁBORU. Irta: Ludwig Renn. Érdekes leírások a háborus időkől. 4-ik kiadás. Füzve 6.—
- 6 LÓ — 40 EMBER. Irta: Fábíán Béla. Szenzációs hadifogoly feljegyzések az orosz fogságból. 4.—
- A CSEKA. Borzalmak az orosz „Cseka” (szovjet titkos rendőrség) üzelméről. 6.—
- Földi Mihály új regénye: KEZDŐDIK UJRA MINDEN. A régi béke, a háboru, az új béke, az örök háboru regénye. Közel 500 oldal, feltűnően szép kiállításban. Pengő 7.—
- A KÉT FOGOLY. Irta: Zilahy Lajos. (Most jelent meg a 6-ik kiadása.) 12.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor R.-T.
könyvkereskedésében PIAC UCCA 34.

Hibás mágnesgyujtókat

tökéletesen javít, újra delejez teljes garancia mellett

Földvári, Széchenyi ucca 55. szám.

NYV APRÓHÍRDEZÉSÉK TIT SZÓRA SZÖVEG JELLEN
ÉS NYOLCZSÓR KÉT REGGELI LAPBAN JELLENIK
MIND HÉTVEZS TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTA-
BARR SZÖVEG SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁ-
MÍTTATNAK. — ÜZLETI HÍRDEZÉSRE MÁR TÁRIYA.
BEVÉDELŐSÍTÉS 18. ÉS 8-12 SZÁMU TELEFONOK.

APRÓHÍRDEZÉSEK

APRÓHÍRDEZÉSEK FELADATOK: PÉRIADÓRVA
TALONKAR: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 42.
SZÁM. FÜGGETLEN ÚJSÁG SZÉKHATÁRI
UCCA 2. SZÁM. A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM
ALATT ÉS A „MARGIT“-PÖRDŐ PÉNTÁRÁNÁL.

Ellátás keresők

Kimondottan
uri orthodox helyen teljes el-
látást, esetleg csak szobát
keresek „Főiskolai hallgató”.
Levélbeli ajánlatokat kiadó-
ba 263—a

Kiadó

szoba, konyha, speiz buto-
rozva vagy anélkül. Boldog-
falva u. 17. 954—b

Kiadó

Bihari telepen 1 szobás,
konyha, kamra, nyitott ve-
randás jó lakás. Értekezhet-
ni Gazdák Bankja, Kossuth
ucca. 929—a

Központban

szép nagy különbejáratu —
tisza butorozott szoba uri
családnak egy vagy két sze-
mélyre ellátással vagy anél-
kül azonnal kiadó. Cim: vá-
rosház alatti trafik. Piac u.
950—a

Ingyen

kvártélyt adok egy kifogás-
talan zsidó lánykának. —
Gärtner, Széchenyi u. 15.
260—a

Kiadó

egy szoba, konyha március
1-re. Homokkert, Szoboszl-
ay Papp István ucca 24.
szám. 262—a

Kiadó

modern két és egyszobás lak-
kac. Domokos ucca 16. Vén-
kert. 259—a

Modern

uccai két szoba, konyha, elő-
szoba mellékhelyiséggel ki-
adó keresztény családnak
május 1-re. Barna ucca 11.
943—c

Kiadó

csinosan butorozott különbe-
járatu szép szoba irodának
vagy lakásnak azonnal ki-
adó. Nagy Samu. Arany Já-
nos ucca 2., II. 9. 237—d

Irodának

földszintes 3 modern, vilá-
gos helyiség egyenként, mű-
hely, üzlet s raktár céljaira
is azonnal kiadó és elfoglal-
ható. Érdeklődni lehet ga-
rázsvezetőnél. Piac ucca 42.
Telefon 15-12. szám. 14—d

Kiadó

május 1-re 2, esetleg 3 szo-
bás földszintes lakás. Arany
János u. 14. 255—b

Allomás mellett

butorozott udvari kis szoba
március 1-re kiadó. Ispotály
u. 13. 845—d

Különbejáratu

butorozott szoba ellátással is
kiadó. Sas u. 2. 256—b

Füvészkert

ucca 5. egy uccai szoba, elő-
szoba mellékhelyiséggel már-
cius egyre kiadó. Házmes-
ternél értekezni. 246—b

Egy

szoba, konyha március 1-től,
két szoba, előszoba, konyha
május 1-től kiadó. Budai
Ezsaiás uccából Sebes u. 7.
Kéky-villa. 836—b

Vargakertben

kétszobás, egyszobás nagyon
szép lakás kiadó. Értekezni:
kenyérgyári irodában. 216—c

Erkélyes

szoba és kis szoba butorozva
vagy anélkül kiadó. Püs-
pöki palota, I. 38. 925—d

Három,

esetleg ötszobás fürdőszobás
emeleti uccai lakás május 1-
re kiadó. Szent Anna 29. 924—c

Gyönyörű

világos 5 szobás II-ik és
III-ik emeleti uccai lakások
minden komforttal (köz-
ponti fűtés, személyfelvonó
melegvíz, stb.) kiadók Piac
uccán. A III. emeleti azon-
nal, a II. emeleti május 1-re.
Értekezhetni Piac ucca 34.
szám alatt, könyvkereske-
desben. 1155—d

Butorozott

csinos, kényelmes szoba ki-
adó, esetleg ellátással vagy
konyha használattal. Huszár
u. 13. 826—b

Kiadó

tisztviselőtelepi Bornemissza
ucca 6. ház modern 5 szo-
gás lakással, kerttel. Aberle,
villanytelep. 822—d

Két

szoba, előszoba, konyha ud-
vari lakás kiadó május 1-re.
Kossuth u. 30. 854—d

Gyönyörű

3 szobás, fürdőszobás lakás,
minden mellékhelyiségekkel,
külön cselédlakással, sertés-
és baromfitartás megenged-
ve, konyhakert, gyümölcsös-
sel együtt május 1-re kiadó.
Évi bér 1600 pengő. Böveb-
bet Liener fényképésznel. 214—d

Kiadó

két szoba, előszoba mellék-
helyiségekkel május elsejé-
re. Eprekerti ucca 7. 848—c

Más keresők

fizetéssel tűzőnőnek ajánl-
kozom. Cim a kiadóban. 941—a

Szerény

kifutóleány, jól számol. —
ajánlkozik nappali üzemhez.
Cimet a kiadóba kér. 949—b

Ügyes

ajánlkozik nappali üzemhez.
Cimet a kiadóba kér. 949—b

Vétel

üzletberendezést, puldokat,
állványokat, poldra szerel-
hető üvegáru védőt, kirakat-
állványokat, stb. Ajánlatokat
a kiadóba kérek. 719—d

Egy

jó tizedesmérleget 5 q-ig
megvételre keresek. Löwin-
ger József kir. h. u. 43. 909d

Épület

bontásból kikérült ajtókat,
ablakokat keresek megvétel-
re. Scheiner, Busi ucca 21.
szám. 915—c

Üzletek

Tisza-palotában
két kisebb üzlethelyiség má-
jus 1-re kiadó. Értekezni:
házgondnoknál. 819—c

Az Alföldi pince

vendéglő (Bádógos ucca 2.
szám) teljes berendezéssel
vezető hiánya miatt eladó.
Értekezni lehet mindennap
4—6-ig a helyszínen. 243—b

Kiadó

cisebb üzlethelyiség május
1-re. Csapó u. 1. Utbaigazi-
tást ad házmaster. 241—d

Egy

hentes üzlet teljes felszere-
léssel és bérlettel átadó a
központban. Cim a kiadó-
ban. 253—c

Kiadó

üzlethelyiség, irodának és
műhelynek is alkalmas, ki-
rakattal. Szent Anna 22.
946—d

Betöltendő állás

fűszerüzletben ellátással
vagy fizetéssel felvétetik. —
Lukács Márton, Salétrom u.
60—d

Hetes

fiatalember, nőtlen felvéteti-
k. Dénes sütőde, Árpádtér
13. 927—a

Egyesületi helyiség

étkezdéjéhez (kifőzés ital-
méréssel) kezeléshez alkal-
mas főzőnő és kiszolgáló ke-
restetik. Konyha és edény-
felszerelés szükséges. Ajánl-
lat írásban „Étkezdé kezelő”
címen kiadóhivatalba inté-
zendő. 944—c

Házmaster,

kis családú, pincelakásba fel-
vétetik. Egymalom ucca 6.
947—a

Éves

szőlőmunkást felveszek la-
kásért. Sarok ucca 2. 935—a

Tanulót

fűszerüzletben felveszek.
Vadászy, Mészana 1. 948—c

Ingatlan

A TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
ingatlanforgalmi osztályának
hirdetése:

ELADÓ FÖLDEK:

Szepesen 21 hold,
Bánkon 20 hold,
Bellegelön 8 hold.

ELADÓ HAZAK:

Csokonai uccán,
Borz uccán,
Maróthy György uccán.
Ezen ingatlanok árai és
fizetési feltételek megtudha-
tók a

TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél,

Hunyadi u. 2. — Telefon:
17—49. szám.

Házhelyek

Kerekes telep, Szávay Gyula
ucca 2. szám alatt előnyös
feltételek mellett eladók. Ér-
tekezhetni ugyanott. 942—c

Eladó

Jókai ucca 7. számú ház.
951—b

Házak és házhelyek

Boldogkertben, Borzsovai
uccában 2 szoba, konyhás,
Onossay uccában két 1 szo-
ba, konyhás lakás és külön
nagy péksütőde és üzlettel
ellátott nagy telki házak,
továbbá a Monostorpályi
uton és Rigó uccában teljes-
sen új egy szoba, konyhás
házak, valamint egy itt mint
a Téglyáskertben, a Létai és
Basahalom uccában házhe-
lyek és többrendbeli házak,
ujak és régiek azonnali be-
költözéssel eladók.

Ugy a házak, mint a ház-
helyek, kis összegű bánat-
pénz lefizetése ellenében na-
gyon kedvező áron és rész-
letfizetési kedvezménnyel —
bárki által megszerezhetők s
az új tulajdonosnak telek-
könyvileg és használatra is
azonnal át lesznek adva. —
Mindenre kiterjedő felvilá-
gosítást ad a Tiszántúli Me-
zőgazdasági Hitelintézet, —
Kossuth ucca 8. 417—d

Bérbeadó

felesbe 600 négyszögöl föld.
Értekezhetni Poroszlay ut 4.
187—d

Eladó

ház, központon, szép fekvé-
sű, kényelmes lakás, virágos
udvar, nagy kert, 30 gyü-
mölcsfával, igen olcsón el-
adó. Burgundia 13. Váray.
934—d

Eladó

ház Bethlen ucca 21. szám,
melynek a másik frontja a
Déri-muzeumra nyulik, több
lakással azonnali beköltözés-
sel. Értekezhetni a tulajdo-
nosnál. 206—b

82 kat. hold

hajduszovátai prima szántó-
föld tanyával, ártézi kuttal
eladó. Tulajdonos: Papler
János, Furta. 791—d

Eladó

Csonka u. 5. sz. jól jövedel-
mező ház beköltözhető la-
kással, olcsó árért. 892—b

Bérletre

kiadó a város alatt, vágóhid-
hoz közel 28 hold föld, 8
hold kaszálóval, zöldség- és
dinnyetermesre, tehén-
szerte alkalmas. Ugyancsak
villamos megállótól pár
percnyire 6 hold hasonló
föld kiadó. Értekezni Hatvan
u. 37. 197—b

Eladás

uj rámaival nagyon olcsón
eladó. Patai ucca 5. sz. 586—d

Kerékpár,

női, eladó vagy rádióért el-
cserélhető. Lehotai Pál, Kin-
cseshegy, Kincseshegy ucca
18. 129—d

Légelzárószinór,

undagomb, zsinór, paszo-
nányárak, harisnyafejelés és
zemplézés legelője a Piac
Paszománygyárban. Piac
ucca 32. 1531—d. Sándorné.

Pianino

700 pengőért eladó vagy
bérbe kapható Schmidt zon-
goraktárában. 250—b

Eladó

szoba berendezések, antik
ebédlő, koncertzongora, sza-
lon, több hálószoba, speiz és
konyhaberendezés. József
kir. herceg ucca 14. 945—a

Teljesen

uj szoba fotelkozott eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 261c

Keveset

használt, jó állapotban levő
500 ccm. F. N. motorkerék-
pár nagy Bosch világítással
olcsón eladó. Cim a kiadó-
ban. 953—a

40 liter tej

kapható két naponként üzlet
részére. Értekezni: Homok
ucca 134. 808—b

Eladó

egy üzletberendezés és 3
darab ablak 120x230, 2 da-
rab magtár ajtó, 2 darab
rönkkocsi. Lusztig, Eötvös
ucca 87. Telefon 17-97. 142d

Gazdálkodók

a lisztüzlegüket méltá-
nyos árban beszerezhetik a
Hortobágyi malmi lisztüz-
letben, Bősörményi ut 1.
szám. Kedvező fizetési fel-
tételtek. 8378—d

Jól bevált

négylámpás rádió Philips-
hangszóróval és telepekkel
jutányosan eladó. Csonkai
u. 24. Friss. 952—d

Homok

eladó mintegy ezer köbmé-
ter. Köbméterenként 35 fill-
lérért. Szabó Kálmán ucca
közlelben, Kiss Aron ucca
1. Ugyanott két házhely el-
adó. 851—c

Két

darab 200 kilós fiatal disznó
eladó. Üzlet, lakás kiadó. —
Péterfia ucca 56. 176—b

Figyelem!

Két darab villamos transzpa-
rens, zománcozott, az egyik
63x63 cm. kör, a másik
70x50 cm. ovál, két oldal
üveggel és reflektorral, tar-
tórúddal, komp és egy lám-
pás rádió elutazás miatt sür-
gösen eladó. Miklós ucca 17.
832—d

Liszték

régi jöminőségűben, vala-
mint darák állandóan kapha-
tók a Hortobágyi malmi
lisztüzletben, Bősörményi
ut 1. Megrendelések házhoz
szállítva. 8379—d

Konyhabutorberendezés

és egy keltajtós szekrény ol-
csón eladó. Neumann, Sze-
pességi ucca 28. szám. 251—d

CHAMOTTE TÉGLA

és habarcs kapható: Lukács
Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan u. 15. 270—d

Különféle

Gépirás-gyakorlás
olcsó díjért. Cim a kiadóban.
869—d

HUSFÜSTÖLES

olcsón, kifogástalanul
Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Fehérnemű

és iparművészeti műhely:
átalakítást, tatarozást vállal
a Piac ucca 49., I. em. Özv. Szabó Mihály kőművesmes-
ter, Gottleb, azelőtt Fenyő ter, Kassa uti városi kisbér-
236—d ház, 33. ajtó. 186—b

Varrónő

angol és francia munkában
perfekt, házakhoz ajánlkozik
vidékre is. Cimet a kiadóba
kérem leadni. 917—c

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, — kutgyűrűk
legolcsóbban beszerezhetők
Lukács Vilmos és Testvére
cementárnyarában, De-
recen, Hatvan ucca 15. 270—d

Grünhut és Morvai

hirlapiroda telefonszáma:
13-80. 1390—d

Társat

1500 P-vel keresek, uri meg-
élhetést biztosítok. Cim a
kiadóban. 193—b

Női ruha,

fehérnemű varrást vállalok.
Háznál is. Látcsó eladó. —
Mester u. 21. 743—c

Grünhut és Morvai

hirlapiroda telefonszáma:
13-80. 1390—d

Plissérozás

legolcsóbban készülő Péterfia
25. alatt. Aljvarrás 30 fillér,
plissérozás 1 pengő. 886—c

Raktárhelyiség

száraz, Piac u. 7., azonnal
kiadó. Telefon 78. 807—c

Grünhut és Morvai

hirlapiroda telefonszáma:
13-80. 1390—d

Urak

és hölgyek figyelmébe! —
Rendkívül olcsó árak mellett
pontos és figyelmes kiszol-
gálásban részesülhetnek, ha
fölkeresik Kövesdy Imre
fodrásztermét, Hatvan ucca
41. szám alatt. 254—a

Grünhut hirlapiroda

Varga ucca 1. szám alá lett
áthelyezve. Telefon: 13-80.
9966—d

Mérleget,

sulyokat hitelesítve javít. —
mérleg vétel, eladás. Mérleg-
készítőnél, Méliusz-tér 9.
926—a